

Délibáb

30
FILLÉR

III. ÉVFOLYAM — 33 SZÁM
BUDAPEST, 1929. AUGUSZTUS 17.

Lázár Mária
Rozgonyi falv.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON

MINDEN SPORTÜN-
NEPÉLYEN, VERSE-
NYEN STRANDFÜR-
DÖBEN, KERTHELYI-
SÉGBEN, SZÁLLODÁ-
BAN, VENDÉGLÖ-
BEN, KORHÁZ-
BAN, SZANATÓ-
RIUMBAN NÉL-
KÜLÖZHETETLEN A

PHILIPS

ERŐSÍTŐ

BERENDEZÉS ♦ FEL-
VILÁGOSÍTÁSSAL
SZIVESEN SZOLGÁLA
PHILIPS RÁDIÓ
ÉS VILLAMOSSÁGI RT.
BUDAPEST, V. KER.,
LIPÓT KÖRUT 18 SZ.
TELEFÓN: L. 921-92 ÉS 999-12

szül-
lyen-
része

E
hossz
imp
falu
tal
30
fin
átm
pár
hall
kap
örzi
csos
a k
ret
tan
a j
cig
nő
ak
na
fió
sár
de
ta
ez
lg
aj

Jugoszlá

lu
te
v
k
r

írni — gondoltam magamban — ha ilyen ünneplésben van az embernek része.

Első irodalmi kísérletezésem egy hosszabb lélekzetű egyfelvonásos, „Az impresszárió” volt. Ebben az időben falumban, Margitán tartózkodott Hel-tai Nándor vándortársulata, akiknek átnyújtottam darabomat és azt ők pár nap mulva be is mutatták. Persze, hallatlan sikerem volt és az akkor kapott babérokoszorút mai napig is őrzi édesanyám. Bihari ember létemre csodálatosképpen nem szerettem sem a bort, sem a cigányt, sem a cigarettát. Később lényegesen megváltoztam és talán ennek köszönhetem, hogy a jogot sohasem végeztem el. Hogy a cigarettázásra rászoktam, azt egyik nővérem völegényének köszönhetem, aki egy alkalommal száz osztrák Coronasszal ajándékozott meg. Eltettem a fiókomba és egy hét mulva kíváncsiságból megkóstoltam egyet. Nem ízlett, de azért másnap megint megpróbáltam. Harmadnap már ízlett és azóta ez lett a legnagyobb szenvedélyem. Így lett száz Coronas életem legdrágább ajándéka.

A egyszerű és szinte végnélküli lumpolások pauzájában irogatni kezdek verseket és tárcákat, amelyek a váradi lapokban jelentek meg. Lassanként nem elégedtem meg ezzel a sikerrel, hanem

a Pesti Hírlapnak küldözgettem tárcákat, amelyeket egytől-egyig visszakaptam.

Nagyon bosszantott a dolog és írtam egy levelet, hogy ne bánjanak velem ilyen kurtán-furcsán, mert az én novelláimat vasárnaponként a váradi lapok szokták közölni. Azt válaszolták erre, hogy dolgozzam továbbra is csak nyugodtan oda, amíg ki nem fejlődik jobban az írói készségem. Most már dühös voltam és egy újabb novellát küldtem el a Pesti Hírlapnak, amelyre választ sem kaptam, hanem pár nap mulva viszontláttam a lap egyik hétköznapi számában. Ettől a naptól kezdve mindmáig egyetlenegy írásművet sem kaptam vissza.

Közben az Érdekes Ujság regény-pályázatát hirdetett, amelyen én is résztvettem. A határidő leteltével egy levelet kaptam Kabos Edétől, aki azt írta, hogy bár neki nagyon tetszik a

regényem, mégsem nyerhettem el a pályázatot, mert mindössze csak öt-íves. Ellenben — írta — átadta legjobb ajánlás mellett Légrády Imrének, aki majd diszponál felette. Pár nap mulva megjött Légrády Imre levele is, amelyben arra kért, hogy a regény drámai végét változtassam meg és bővítsem ki az öt ívet tízre. Persze, hogy megcsináltam és így született meg „Boldog asszony” című első regényem, ami azóta öt kiadást ért meg.

A nyolcadik félévet hallgattam már mint jogász, amikor az utolsó szigorlatomon kiderült, hogy

tévedésből egy tantárgyat egyszé-
rűen elfelejtettem megtanulni.

Azt hittem, megüt a guta, mikor ezt közölték velem és kénytelen-kelletlen újból végig kellett hallgatnom az utolsó fél évet. Közben azonban elvittek katonának és így a mai napig sem fejeztem be tanulmányaimat. A háborút végigszolgáltam és mikor zászlós lettem, „hatalmas” fizetésemre megnősültem. A háború után vakmerően beállítottam Légrády Imré-

Bónyi Adorján

Eleonor Boardman legújabb fényképe (Foto M-G-M.)

új
em
ol-
igy
om

nló
am
pri-
olt
gy
an
an
el-
és
élt
ra-
dí-
zá-
d-
tu-
Re-
ak.
ab,
gy
ot
de

ert
tn-
szí-
on-
zik

ön.
▼▼

—
yás
os-

em
—

dés.

yi
án,
Még
ásik

ássy

ázo-
nu-

a *titokratos Csatár* *

Nemsokára megkezdődik a football bajnoki szezon, és a pályákon az első meccsek tréningjei folynak. A játékosok lelkiismeretesen és pontosan megjelennek mindennap a pályán, rugják a labdát, szaladnak utána, tornáznak, hogy a mérkőzésen fitt kondícióban vehessenek részt.

A Hungária-pályán az elmúlt hét egyik délelőttjén javában folyt a

tréning, amikor a pálya kapuja előtt elegáns magánautó állt meg.

A sofőr megszólította a portást.

— Takács urat keresem.

— Takács úr a pályán van.

— Kérem, legyen szíves megmondani Takács úrnak, hogy nagyon fontos dologban fáradjon ide. Egy hölgy ül az autóban, aki keresi.

A portás bement és pár perc múlva megjelent Takács.

— Ki keres engem?

Ebben a pillanatban kinyílt az autó ajtaja és egy álarcos hölgy lépett ki a kocsiból.

Takács meglepetten nézett a hölgyre.

— Ne csodálkozzék Takács úr, hogy így zavarom, de minden okom meg van arra, hogy így álarcban jelenjek meg. Egyelőre ugyanis nem akarom felfedni kiléte-
met. Hogy miért, majd kiderül a végén. Arról van azonban szó, engedje meg, hogy a mai tréningen részt vegyek.

— De kérem...

— Furcsa kérdés ugye, Takács úr, de higye el, okom van arra, hogy ezt kérjem. Nem nagy dolog az egész. Ön beállít engem a csapatba és megengedi, hogy a többiekkel együtt én is rugjam a labdát.

— Ezt meg kell beszélnem a trénerrel is.

Álarcos hölgy lépett ki a kocsiból (Sonja felv.)

Futball-dreszben állt a két férfi előtt

— A tréner úrnak nincs a dolog ellen semmi kifogása.

— Hála Istennek! — sóhajtott az ismeretlen.

Néhány perc múlva tökéletes futball-dreszben állott a két férfi előtt.

A csapat legénysége érdeklődve fogadta a jövevényt. Révész megkérdezte:

— Footbollozott már?

— Sokat.

— Tud?

— Azt hiszem.

— Mit játszik?

— Csatárt.

És beállt a sorba. Felállt a csapat is. A tréner füttyült. Megkezdődött a tréningmeccs.

Eleinte nem kapott labdát. A fiúk úgy játszottak, hogy a labda a közelébe sem kerülhetett. Az ismeretlen hölgy egy darabig ide-oda szaladt. Végre megunta ezt a passzivitást. Éppen Hirzer vezette a labdát. A Titokzatos csatár odarohant és nagyszerű technikával elvette a labdát Hirzertől.

— Brávó! — kiabálták a fiúk.

Az ismeretlen lerohant a labdával

— Beszélje meg Takács úr. Megvárhatom addig az irodában talán?

— Parancsoljon.

Révész Béla a Hungária derék tréner, éppen úgy csodálkozott a különös kérésén, mint Takács.

— Vajjon, mi oka lehet erre?

— Biztosan komoly ok.

— Hiszen végeredményben miért ne teljesítenők ezt a kérést. A fiúk azért dolgozhatnak és Önagsága néhány perc után úgy is kifárad majd és abba hagyja az egészet.

Bementek az irodába. Az álarcos hölgy felállt és eléjük sietett.

— Nos?

Elvette a labdát Hirzertől (Sonja felv.)

Csak semmi udvariasság (Sonja felv.)

a kapu felé. Olyan gyorsan vitte, hogy nem tudták támadását szerelni. És beleerugott a labdába formás, szép

lábaival, hogy a labda zúgva esapódott neki a kapufának.

Takács izgatottan mondta:
— Ennek fele sem tréta. Ez a nő csakugyan tud játszani.

A mérkőzés váltakozó szerencsével folyt. A legények, akik látták, hogy ez az ismeretlen nő csakugyan ért a játékhoz és hogy nem fullad ki az első percekben, ki akartak tenni magukért. Azt akarták, hogy jó emlékei maradjanak a kékfehérekről. Hol egyik, hol másik kapu forgott veszélyben, úgy-hogy a tréner meglegedetten csettintett.

— Nem rossz trükk — mondta az intézőnek, — úgy dolgoznak a fiúk, mint még soha tréningen. Jó lenne ezt a hölgyet a meccsekre szerződtetni.

A pálya közepén ekkor csoportosulás támadt, a labdát a titokzatos csatár vezette, amikor az ellensapat fedezete szerelni akarta. Hozzá futott, de az ismeretlen hölgy ügyes trükkökkel driblizte magát rajta keresztül, a fedezett hirtelen utánafordult és egy nem szándékos, de csúnya faulttal leterítette.

Nagy izgalom! Az ismeretlen elvágódott.

A fiúk odaszaladtak hozzá, hogy felsegítsék, a hölgy nem várta be a segítséget és talpra ugrott:

Köszönöm a szívessegüket (Sonja felv.)

— Csak semmi udvariasság! —
kiáltotta — En itt nem nő, hanem foot-
ballista vagyok.

Már-már úgy látszott, hogy a félidő
gól nélkül ér véget, amikor a titokzatos
csatár a labdát hirtelen a balszélre
passzolta. Kalmár, aki a labdát fogta,
pár lépést tett vele, ivelten középre
adta, a titokzatos csatár pedig kapás-
ból, mintegy húsz méterre és lövéssel a
kapu felső sarkába helyezte. Az egész
olyan gyorsan történt, hogy a kapus
még a helyezkedésre sem gondolhatott.

A tréner kétszer sipolt.

Gól!

Huj — huj —
hajrá!

Ezzel a váratlan
góllal véget is ért a
félidő. Az egész
pálya odasietett az
ismeretlen hölgyhöz
és szerencsekivána-
tokkal halmozták el.

— Köszönöm a
szívességüket —
mondotta, verejté-
két törülve a titok-
zatos játékos, — be-
tejeztem a működé-
semet.

Hogy ki vagyok,
azt azonnal meglát-
ják az urak.

Lekapta az álarcot
Somogyi Nusi állt
a csodálkozó férfiak
előtt.

A titokzatos csatár:
Somogyi Nusi.

Egyszerre kérdé-
sekkel kezdték os-
tromolni:

— Miért csinálta?

— Hogy jutott
eszébe?

— Hol tanult meg
ilyen remekül fut-
ballozni?

Nusi nevetve kér-
dezte:

— Tudok?

Révész parolára
nyújtotta a kezét:

— Tud, művész-
nő. Nagyon tud.
Sőt annyira tud,
hogy hajlandónk
lennék leszerződ-

teni csatárnak a Hungáriához. El-
jön?

— Ha már nem leszek színésznő.

— De most mondja el, miért esi-
nálta ezt a tréfát.

És Nusi beszélni kezd:

— Gőzon Gyulával beszélgettünk
arról, hogy egy táncos színésznek vagy
színésznőnek minden sportot kell
üzni. Én kijelentettem, hogy sokat
sportolok, sőt futballozni is tudok.
Gőzon nem hitte el, fogadtunk öt üveg
pezsgőbe és ime, bizonyosság Isten
előtt... Somogyi Nusi megnyerte az
öt üveg pezsgőt.

Ternay István

A titokzatos csatár: Somogyi Nusi (Sonja felv.)

Berlini Levél

Berlin, augusztus hó

A tekintélyes számú magyar kolónia tagjai (pedig jó néhány ezerre nőtt fel a szániuk az idők folyamán) most egyébről sem beszélnek, mint arról a kis egyfelvonásosról, amelyet a Pavillon igazgatósága fogadott el előadásra és amely a kis színház őszi megnyitó műsorán már szerepelni is fog. Ennek a kis egyfelvonásosnak tényleg igen érdekes a története.

Pedig úgy érkezett a színház igazgatósági irodájába, mint bármely más ismeretlen szerző kézíratta. Mert a szerző neve helyén díszelgő *Hans Schmidt* nevet senki sem ismerte a színház táján.

Egyszer azután a színház dramaturg titkára az elolvasásra váró darabok között kutatva, kiemelte a kis egyfelvonásost a többi közül. Azt hitte ugyanis, hogy a színház egy befolyásos képviselő barátja ezt a darabot ajánlotta figyelmébe.

A dramaturg alig hogy olvasni kezdte a kis dramolett kéziratát, mind fokozódóbb érdeklődéssel forgatta tovább a lapokat. És amikor az elolvasással kész lett, rögtön döntött is — *elfogadta*. Most már csak a szerző címére volt szükség. Amint azután a szerző kilitét rejtő borítékot felbontotta, abból egy kis levélke hullott ki. A levélben viszont nemcsak a szerző címe foglaltatott, hanem egy rövid, néhány-soros kikötés is:

„A darabot csak abban az esetben engedem előadni, ha azt Németh Juliska játssza, mert ő a világ legtehetségesebb színésznője

és a főszerep ő rá van írva.”

A dramaturgot eleinte kissé meglepte a levél szokatlan tartalma, hiszen ismeretlen drámai nagyságok első darabjukkal kapcsolatosan nem igen szoktak szereposztási igényekkel fellépni — a kis darabot azonban olyan jónak találta, hogy a *feltételt elfogadta* és

Németh Juliskát leszerződötte a kis egyfelvonásos eljátszására.

Amikor azután minden rendben volt,

sor kerülhetett a szerzővel kötendő szerződés aláírására is, amelynek fogantatása végett *meghívták a szerzőt a színházhoz*. A szerző meg is érkezett, legnagyobb csodálkozásukra *egy kis rövidnadrágos gimnazista személyében*. És további két perc mulva kiderült, hogy a *Hans Schmidt* az csak álnév, mert a szerző igazi neve: *Hans Koebner* és

foglalkozására nézve pedig a Németh Juliska fia.

Ez az egyik szenzációja Berlinnek, de van még egy. És ez pedig

a Concordia klub soványsági és kövérségi versenye,

amelyen nagyszámban indultak a kinnélő magyarok közül. Képzeltető, milyen mulatságos volt a bajnokjelöltek felvonulása. Soványabbnál soványabb, kövérebbnél kövérebb emberek vonultak fel, közöttük a *nepáli maharadzsza kegyesített háremhölgye* is, aki úgy szólván konkurrencia nélkül nyerte 146 kilójával a nők kövérségi versenyét, míg „*Miss Sovány*” egy varsói diplomata 38 kilós felesége lett. A férfi-versenyben viszont mindenütt magyarok győztek. A soványsági versenyt izgalmas finis után

Kőváry Gyula és a vendégként Berlinben időző Latabár-Ifvérek elől az ugyanesak vendég Halmay Tibor nyerte

meg.

A „*Mister Kövér*” választás nem ment ilyen simán. A zsüri nem tudott választani *Puffy* (Huszár Károly) és a jelenleg Berlinben filmező *Szenes Ernő* között. Egyforma kövérek voltak. Végül is úgy oldották meg a gordiusi csomót, hogy az első díjat megosztották kettőjük között és

az ezüst elgarettatárcát Huszár Károly, míg a szivarszelencét ugyanesak ezüstsől *Szenes Ernő*

nyerte. (A rossznyelvek szerint *Szenes* csalt egy kicsit, de *Huszár* megbocsájtott neki.)

Eszterházy Ágnes

N Á S Z Ú T J A *

A szállókban nem tudnak róla semmit. Pedig egész bizonyos, hogy *Pesten* tartózkodik.

A bizalmas „detektívjelentések” végül is arról számoltak be, hogy a *Gellért-szállóban* lakik.

A portás azonban itt is, bár százszor is megnézi a listát, ugyanazt válaszolja:

— De kérem, ha mondom: *Eszterházy Ágnes* nem lakik itt!

Eleven cáfolatnak a következő pillanatban megjelenik a lépcső tetején — a művész. És már messziről védelmébe veszi a portást:

— Ne haragudjék rá kérem, az a szegény ember nem tehet semmiről, itt tényleg senki emberfia nem tud róla, hogy én *Pesten* vagyok...

— Szóval, nem a saját nevén jelentette be magát, hanem inkognitóban utazó hercegnők módjára, afféle álneven?

— Dehogy, dehogy — mosolyodik el — *Isten bizony, a saját nevemen lakom itt...*

A riporter itt eleven kérdőjellel változik.

— Jó van no, azért ne csodálkozzék annyira! Még nekem is ujság ez az új név, hiszen mindössze csak *nyolc napja hordom*. Én ugyanis

itt a szállóban már az asszonynevemen lakom. *Frau Harry Soral*.

Néhány perccel később, miután a lift felröpít a szálló elegáns művész-apartementjába, meg is kezdődhet annyi akadály után az interjú.

— *Nyolc nappal ezelőtt mentem férjhez Bécsben.*

Az esküvő után legelső útunk haza vezetett, hogy az uramat bemutassam az édesanyámnak...

— Talán lehetne a pesti publikumnak is...

— Hogyne, kérem, nagyon szívesen — adja meg magát *Eszterházy Ágnes* — íme tessék: a neve *Harry Soral*, foglalkozása *filmproducer*, kora

fiatal, haja barna, fogai épek és van egy kitűnő tulajdonsága, hogy *nagyon szerel engem és mit tagadjuk: én is nagyon szeretem őt...*

— Istenem, ha csak *nyolc napja...*

— Hát ha házasságunk nem is, de az ismeretségünk sokkal régibb keletű — nevet a szép Ágnes. Én sok filmet játszottam az ő produkciójában. *Legutóbb a Pompadour marquiset*. Aztán addig játszottam, addig játszottam, amíg a felesége lettem. A házasságot igen hirtelen határoztuk el. *Harry* gyorsan lejött utánam *Berlinből Bécsbe*, ahol most a legújabb filmemet forgatják és mivel üzleti ügyei két szabad hetet engedélyeztek neki, elhatároztuk, hogy megházasodunk.

Nászútra pedig haza jöttünk Pestre,

hogy megmutassam *Harry*nak a várost, ahol felnőttem. *Csendben* ketten végigjártuk az ismerős utcákat és kimentünk a temetőbe az édesapám sírjához. Hát látja, ezért vagyok én itt inkognitóban, ezért nem kerestünk fel senkit és ezért jöttünk csak azokkal össze, akikkel véletlenül találkoztunk...

— És *Tauber Richárd*? Hiszen azt hittük itt *Pesten*, hogy hozzá megy feleségül?

— Az csak pletyka volt. Nem mondom: *ő is megkérte a kezemet*, de én *Harryt* választottam.

— Meddig maradnak idehaza?

— Ó, sajnos, csak rövid néhány napig. *Harry*nak is, nekem is vissza kell mennünk. Engem *Bécsben* várnak vissza a műterembe, őt *Berlinbe* az irodájába...

— És azután?

— Azután jön az új szezon. Sok munkával. Erre az esztendőre, úgy mint ahogy már a tavalyira sem — nem kötöttem le magam egy gyárhoz sem. *Csak szerepre szerződöm.*

Beszélné még többet is, sokat és boldogan, ahogy egy nyolcnapos aszszonyhoz illik is, de jön a hasonlóképpen boldog férj: *Harry* úr, karján a fürdőruhákkal: mennek a hülámba — és ezzel az interjújuk vége.

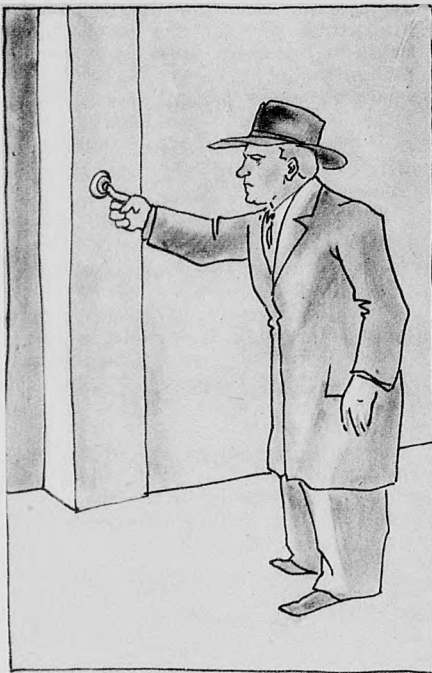
I Baritonista — * 3 KRITIKUS *

IRTA MOLNÁR JENŐ

— Huszonöt éves lehettem — mesélte nekem egy nyári estén hús fróccs mellett Dalnoki Viktor, a népszerű operaénekes és fogorvos, — mikor egy nagykultúrájú osztrák város, Aussig színházához szerződöttek baritonistának. Nagy ambícióval mentem oda, boldog voltam, hogy műértő közönség előtt tehetem meg az első lépéseket a világot és a nagy gázsit jelentő deszkákon. Az aussigi színház igazgatója, egy minden hájjal és vazelinnel megkent öreg róka, ezzel a tanáccsal látott el:

— Kedves barátom, ebben a városban három napilap van. A legelső dolga legyen, hogy mind a három kritikust látogassa meg. Enélkül itt nem megy a dolog.

Megkezdtem a körutat. Az első

Megkezdtem a körutat

kritikus egy szakállas, pápaszemes bácsi volt, aki kedves neje és öt gyermeke társaságában fogadott. Önagságát a világ legszebb asszonyának, a tacsókát a világ legokosabb gyerekeinek neveztem ki s már éppen búcsúzni akartam, amikor fuvolázó hangon megszólalt a mama:

— Kérem, tisztelt doktor úr, mi úgy, de úgy megszerettük önt, hogy el sem tudom képzelni ezt a családi kört a doktor úr nélkül. Nézze csak, van itt nekünk egy kellemes, tágas, gyönyörűen bebútorozott szobánk. Legyen a mi szobaurunk a szezon alatt.

Megnéztem a szobát. Egy nedves, bűdös, sötét lyuk, pont a konyha és egy bizonyos lokalitás közé ékelve. Mosolyogva dadogtam, hogy kérem szépen, a szállóban négy hétre kifizettem a szoba árát, de azután... persze... okvetlenül ide fogok beköltözni.

A második kritikus egy sovány, hatalmas Ádámsutkájú középiskolájú tanár volt. Feleségével, két menyecskeleányával, két vejével és három kuttyájával sietett felém, mikor megtudta, hogy ki vagyok. (Ugy tett, mintha nem is várt volna már két napja.)

— Hozta Isten nálunk, édes jó doktor úr!

Pár perc múlva már az egész család arról beszélt, hogy hírből tudják, milyen kitűnő fogorvos vagyok.

— Soha jobbkor nem jött színész a mi városunkba — újjongott a tanárné egy szökebajuszú molett asszonyság.

— Képzelve, az uram már egy féleve szenved három odvas zápfoggal. Nekem öt fogamról hiányzik a korona...

— Nekem egy híd kell — szólt közbe az egyik leány.

— Nekem két plomba — dördült bele az egyik vő.

— Legyen szerencsém — feleltem. — csak kis türelmet kérek. Tudniillik az összes műszereim és gépeim Budapesten vannak. Majd elhozatom és akkor állok rendelkezésükre.

A harmadik kritikus a helybeli zsidó hitközség főkántora volt, egy nagy-

szakállú ember, aki a husvétii gombócot egész éven át a torkában hordta. Melegen megrázta a kezemet:

— Üdvözlöm szerény hajlékomban és kérem, énekeljen nekem valamit.

Énekeltem. Elborult arccal hallgatott. Ujra énekeltem. A fejét csóválgatta. Végre megszólalt:

— Kedves barátom, önnek gyönyörű a hangja, de nincs elég iskolázottsága. Nem baj, majd én bevezetem az énekművészet titkaiba. Hetenként három óra... az óránként tíz koronával, harminc korona hetenként...

És én, a nagyhírű bécsi Geiringer tanítványa, kijelentettem, hogy négyheti kíméleti idő után (mert hiszen új szerepeket kell tanulnom) az aussigi zsidó kántornál fogom tovább képeztetni magamat.

Megtörtént az első föllépés. Mind a három lapban nagyszerű kritikát kaptam. A második héten is. A negyedik héten is. A direktor el volt ragadtatva:

— Ördögös fickó! Direkt szerencsét hozott nekem — kiáltotta és a primadonnával tévesztve össze, folyton ölelgetett.

Az ötödik héten azután lecsapott a

bomba. Mind a három kritikus unisono levágott. Érthető is volt. Az első kritikus szobájába már be kellett volna költöznöm, a második kritikus egész családjának rossz fogazatát már munkába kellett volna vennem és a harmadik kritikusnál már meg kellett volna kezdenem az énektanulást. Mit tegyek? Ha otthagynom a színházat, a szezón hátralevő hét-nyolc hónapjára cirka hatezer korona vinkulumot kell hogy leszurkoljak.

Volt a társulatnak egy erdélyi eredetű karmestere. Komisz, modortalan ember, amellet magyarfaló. Ez a fráter egyszer próba közben nagyon megsértett. Olyasmit mondott, hogy nekem is szalma van a fejemben, mint minden magyarnak. Erre felpofoztam.

Persze színházi törvényszék elé állítottak. Egyhangúlag arra ítétek, hogy minden további igény nélkül távozzon kell a társulattól. Elcsaptak.

Igy szabadultam meg az egyik kritikus förtelmes szobájától, a másik kritikus családjának romlott fogazatától, a harmadik kritikus énekleckéitől és — ami legfontosabb — a hatezer korona vinkulum lefizetésétől.

Három szépségkirálynő találkozósa Vishyben. Balról-jobbra Miss Strasbourg, Miss Románia és Miss Lyon

Salamon esete az erdélyi borbélyal

Salamon Béla, a kitünő komikus most jött meg turnéjáról. Nagyon kedves epizódokat mesélt el most a „Délibáb”-nak a turnéjával kapcsolatosan.

Temesvárott történt. Lengyel Gizi mondotta mindenütt a konferanszot. A második részben egy darab előtt véletlenségből ugyanazt a konferanszot mondotta el, amit az első rész egyik darabja előtt. A közönség egészen konsternálva volt. Sokan nevettek, nem tudták mire vélni az egészet. Nagyon megijedtem, de hirtelen föl találtam magam, kiugrottam a rivalda elé és azt mondtam:

— Köszönöm, Gizikém! — Majd a meglepett Lengyel Gizi felé fordulva, így folytattam: Láthatod, Gizikém, hogy nekem volt igazam, amikor igenis azt vitattam, hogy a közönség figyeli a konferanszot. Látod, észrevette, hogy mégegyszer mondd el ugyanazt, tehát a kísérlet sikerült. A helyzet meg volt mentve. A közönség azt hitte, hogy tényleg csak próba volt és lelkesen tapsolt.

Rotschild új színházának bejárata

Aradon a hotelbe rendeltem föl a borbélyt, hogy az előadás előtt borotváljon meg. A derék figárió csak annyit tudott, hogy színészeket kell megborotválni s én már a harmadik színész voltam, akit megborotvált. Amikor a borotválással készen volt s meglátott síma arccal, örömmel felkiáltott.

— Te jó Isten, hiszen ez a Salamon!

Sepsiszentgyörgyön is történt egy borbély történetem. A városban borotválkoztam. A segéd szappanozás közben folyton a Salamon társulatot dicsérte, amelyik aznap jött a városba s amelynek a jövetelét nagyszerű hír előzte meg. Engem mindenáron kapacitálni akart, hogy nézzem meg az esti előadást.

Egy darabig húzódoztam, míg végre dühösen rámondultam.

— Tudja mit, én ígérem, hogy feltétlenül ott leszek az előadáson.

Kolozsvár. Jött egy asszony, karján a gyerekekkel a színház elé. Nem az előadást akarta megnézni, hanem koldulni akart. Látszott, hogy csak reklámgyereket tart a karjai között, mert a gyerek majd kiesett a karjai közül. Rászóltam.

— Nem is a magáé az a gyerek, hiszen alig tudja tartani.

Az asszony dühösen válaszolt.

— Mit gondol, ha én „tartani” tudnám, akkor ide jönnék kéregetni?!

Nagyvárad. Itt ha szabad szerénytelennek lennem, olyan népszerű lettem egy nap alatt, hogy a kitünő Komlós Vilmos állandóan az én nevem alatt — ment mulatni. Ahova csak ment, mindenütt nagy sikere volt, persze mindenütt azt hitette el, hogy ő a Salamon. (Én bezzeg nem mernék az ő neve alatt — mulatni menni.)

Frassó. A vonósnegyest mindig a műsor utolsó számául játszottuk. Szünetben felkeresett az öltözőben egy asszony és arra kért, hogy a második rész első számául játszunk el most a híres darabot, mert neki haza kell menni — a gyereket megszoftatni, márpedig ezt a darabot okvetlen látni akarja.

A pendlirő görlök

A névtelen görlök munkáját nagyon rosszul fizetik. Két-három pengő napi-díjat kapnak s ezért az összegért egész este táncolniok. Most aztán

**négy élelmes, tehetséges görl saját
kis társulatot alakított**

azzal a szándékkal, hogy szervezeten többet tudjanak keresni. Külön számokat tanultak be. Duettet, triót és csoporttáncot és ily módon többfelé igyekeztek elhelyezkedni.

A probléma nagyon nehéznek látszott, mert a „görltársulat” (ez a hivatalos nevük) minden egyes tagja a Feld-revűben volt elfoglalva.

Mégis sikerült egy kis ravaszsággal és szerencsével megúszni a nehézségeket s ma már a görltársulat minden egyes tagja napi fellépti díjakban nyolc pengő ötven fillért keres.

Érdekes, hogy milyen óriási elfoglaltsággal és energiával tudja csak a görltársulat megkeresni ezt a napi nyolc pengő ötven fillért.

Munkában (Rozgonyi felvételei)

Civilben...

Három helyen játszanak. Délután négy órától nyolc óráig a Müszinkörben, nyolc órától tizenegy óráig a Feld-színházban és tizenegy órától egy óráig az Angol-parkban. Ez alatt az idő alatt

**huszonnégyszer öltözködnek és
tizennyolc különböző táncot tán-
colnak.**

Felöltöznek japán, orosz, angol, skót, jiu, trikó, estélyi, pizzama, magyar, tiroli, egzotikus, lovaqló és uccai ruhákba és ezeket a ruhákat több ízben variálják.

A Feldnél 2 pengő, a Müszinkörben 2-10, az Angol-parkban pedig 4 pengő a fellépti díjaik.

Vidámak és jókedvűek, nem látszik meg rajtuk ez a valóban rendkívül teljesítmény. Örülnek, hogy megke-reshetnek napi nyolc pengő ötven fillért.

Megérdemlik, hogy a nevüket megörökíttjük: Dományi Irén és Vili, Bojár Gizi, Lándor Márta.

A 3* SZENKÁR * * TÖRTÉNETE *

Budapestről, még pontosabban a Teréz körútról indul el a mese, amely szebb, emberibb az átlagtörténeteknél, mert érdekességét értékessé teszi az, hogy — igaz.

Még mindenki emlékszik az öreg *Szenkár* bácsira, akinek kamasteri pálcáját sokan és sokszor bámultuk meg. Ennek a *Szenkár* bácsinak két nagy érdeme volt: egyik, hogy szépen vezényelt, másik, hogy olyan három fiút nevelt fel, mint az ő *Jenő*, *Mihály* és *Dezső* fiait, akiket most sok-sok idő múltán a nagy európai metropolisok nemcsak a dícsőség, hanem a pénz zuhatagával is elárasztanak.

A héten nagy túraautó állt meg a Teréz körüti ház kapuja előtt. Hazajöttek a fiúk: *Szenkár Jenő*, aki a

Szenkár Jenő

kölni operaház főzeneigazgatója lett, *Szenkár Mihály*, aki a *berlini Kroll-oper* első dirigense és *Szenkár Dezső*, aki friss szerződését hozta magával *Londonból*, ahol ősszel már az *Albert-Hall* koncertjeit fogja dirigálni. Mind a hárman úgy indultak el hazulról, mint a mesében vagyon irva, üres tarisznyával, amelyben csak pár kotta lapult csodálatos marsallbotként s most tarisznya nélkül jöttek meg, hiszen ugys tudják róluk, hogy ki- és micso-dák.

Már csak az édesanyjuk él. Az öreg *Szenkár* bácsi csak a mennyei zenekarból tekint le az ő három nagy fiára. És a nagyszalónban, a vén zongora mellett elkezdődik a három magyar fiúmeséj e. Először *Szenkár Jenő*:

— Hűszéves voltam, amikor a Népoperaházhoz kerültem korrepetitornak. Egyszer jutottam ahhoz a tisztséghez, hogy dirigálhassak. Egy német igazgató hallott akkor s így kerültem Prágába a Landes Theaterbe karmesternek. Kétévi kemény munka után meguntam a prágai életet és Salzburgba, majd Drezdába kerültem dirigensnek.

Az altenburgi herceg vitt magával Drezdából. Kifizette a pönalémat és az altenburgi udvari operához vitt, ahol minden jóval elárasztottak. Minden altenburgi kitüntetést a nyakamba akasztottak.

De kicsi volt az opera és én boldog voltam, mikor a két hercegség után a frankfurti operaház szerződöttem. Azután minden úgy ment, mint azt néhány napján álmában látja az ember. 1923-ban a berlini Volksoper főzeneigazgatója lettem. 1924-ben pedig elfogadtam a kölni operaház főzeneigazgatói állását.

Ez könnyű állás. Évente hat hónapig dirigálok Kölnben, hat hónapig pedig utazom.

Az idén már Buenos Airesben is voltam. Ősszel át kell menni New-Yorkba, de előbb van 3 koncertre szóló angazsmánom Barcelonában.

Szenkár Dezso

A tavasszal kaptam egy brilláns
brossot ugyancsak Barcelonában és
a spanyol király vendégségbe hívtat
magához.

Ha az apám ezt megérte volna...
Lehajtja nagy boltozatos homlokú
fejét.

— Így volt...

— Szenkár Mihály úr következik.
— Kérem, én nem szeretek beszélni
magamról. Az én életemben nincsen
semmi nagyszerű és különös. Dolgoz-
tam katonazenekarban Debrecenben,
Zágrábban a Stadttheater-ben, Märisch
ostrauban, Saarbrückkenben az opera-
háznál. Ekkor írtam csupán viccből
egy japán dalciklust, amelynek az a
következménye lett, hogy a nemzeti
konzervatórium tanára lettem. Aztán
egy ugrás már a gérai udvari színház,
ahol hét esztendeig dirigáltam és meg-
írtam Shakespeare: „Sok hűhó sem-
miért” című darabjának kísérőzenéjét,
amit Berlinben is előadtak.

Az előadás után a berlini Rundfunk-
koncertek dirigense lettem. És most
ösztről a Kroll-operánél ugyanez. Nem is
érdemes beszélni róla, mert nekem
nagyobb ambícióim vannak...

És Szenkár Dezso.

— Én csak egy éve vagyok vidéki,
kérem, mert visszafelé fogom mondani
az interjút. A londoni Albert-Hall kon-
certjeit fogom vezényelni november
től kezdve. Tavaly az innsbrucki Stadt-
theaternél voltam. 1927-ben a Magyar
Színháznál, 1923-ban az Unió Színház-
nál. Nem akarok panaszkodni, hiszen
tudjuk, hogy Magyarországon vagy
nem tudtak vagy nem akartak észre-
venni. Itthon darabok kísérőzenéjét
írtam, ez itt semmi, de külföldön igenis
észreveszik a munkát. Megkomponál-
tam Claude Farrère: „Csatá”-ját és
Doute: „Inlemó”-ját. Nagy siker volt
külföldön.

Egyik operettem 10 évig feküdt
ittthon — míg most színre kerül, de —
Berlinben.

Mást én se mondhatok...

Eddig van. Ülünk ötösben, a nagy-
szalonban. Szenkár néni boldogan néz
a fiaira. Ők most már nem arról
mesélnek, ami volt, hanem arról, hogy
mi lesz.

De ezt már nem írom le...

Lóránth László.

Szenkár Mihály

Az operettek * / városa *

A tegnap még néma és csendes Király Színházban ma mintegy varázslásra eleven lett az élet. Lázás sürgésforgás és munka mindenfelé. A próbaterebben „A nevelőkisasszony” ének-számaikat zongorázza az operett zeneszerzője, Radó József az új darab szereplőinek. A színpadon egész sereg leány drukkol és vonul fel a Király Színház vezérkara előtt. Őbelőlük rekrutálódnak a jövő szezon görljei. Egy másik teremben a zenekar tagjai tartanak emlékpórbát.

Fenn az igazgatósági irodában is hasonló a helyzet. Mindenütt dolgoznak és mindenki igyekszik túllícitálni a másikat munkában, mert megjött az „öreg”, azaz Lázár Ödön, a Király Színház igazgatója. Félreértések elkerülése végett ki kell jelentenünk, hogy az öreg elnevezést nem kell szó szerint érteni, mert Lázár Ödön csak a színházi tapasztalatokban, de nem az évei számában érdemelte ki ezt a jelzőt.

— Mint minden nyáron, az idén is kimentem külföldre egy kicsit széjjelnézni a színházak világában — mondja Lázár Ödön, — London az operett városa.

Az egyetlen hely, ahol az operett-kultusz tökéletesen ki van fejlődve.

Elvezet végignézni egy londoni operett-előadást, amely csupa báj, kedvesség, humor és kápráztató kiállítás, a színészek pedig a lehető legkitünőbbek.

Ennek ellenére kinntartózkodásom alatt csak egy olyan operettet találtam Londonban, amely megfelel a Király Színháznak. A többi „A régi jó Budapest” című operettünkhöz hasonlít és éppen ezért lokális jelentőségüknél fogva Pesten nem adhatók elő.

Párizsban legjobban tetszett a most ott szereplő szerezsen revü, amely lényegesen különbözik az eddig látottaktól. Az előadás, az eddigiektől eltérően, absolute európai nívón mozog és nemcsak a táncban érik el maximumát annak, amit nyújtani lehet, hanem a színészek is tökéletes alakítást produkálnak. A mulatt csoport tizen-

hat görtagjának mindegyikét nyugodtan meg lehetne választani miss Bengáliának, olyan szépek és kedvesek.

A néger revü leghatásosabb jelenete kétségkívül „Az esküvő” című, amely egy bensülött pár házasságát mutatja be. Amit itt táncban, prózában és játékokban kapunk a néger társulattól, az teteje mindannak, amit eddig külföldön láttam. Nézetem szerint a szerezsen-revü Budapesten is „bomba siker” lenne, akárcsak Párisban, ahol valószínűleg extázisban ünneplik őket estéről-estére.

Láttam a Folies Bergére műsorát is és Argentínát, a máról holnapra híressé vált spanyol táncosnőt. Mind a kettő tökéletes, de

meggyőződésem szerint Argentína Pestnek nem kellene és az egyetlen hely volna, ahol megbukna.

Ugy Londonban, mint Párizsban a színházakban a jazz dominál. Természetesen nagy zenekarok, amelyekben „új” hangszerek foglalnak helyet. Például: a hárfá.

Nyári utam színházi tapasztalatait természetesen igyekszem minél jobban felhasználni a Király Színház elkövetkezendő szezonjában — fejezi be szavait Lázár Ödön. — Első újdonságunk Stella Adorján, Szilágyi László és Radó József „A nevelőkisasszony” című operettje lesz, amely tudvalevően Szemes Béla „Gazdag leány” című darabjából készült. Ezt követi Szilágyi László, Andai Ernő és Tamási Pál „Veronika” című operettje. Hogy azután mi jön, azt még nem tudom. Az az egy azonban bizonyos, hogy a Király Színház jövő szezonját a magyar szerzők művei fogják dominálni.

A Király Színház egyébként nagy felkészültséggel vág neki az új szezonnak. Maga a színház is új köntösbe öltözött. A nézőtér újrafestése, a technikai berendezések modernizálása mind azt bizonyítják, hogy a Király Színház újult erővel lát majd neki a munkának.

Egy kicsi görk most az ideálom,
Kinek nevét nem hozzák színlapon.
Fehér matrózruhában táncol
Esténként fent a színpadon.

Veti a lábát, forog, bokázik,
Ez alapjában nem is nagy dolog,
De mégis, mikor összemegy a függöny
Tüzes lenyérrel néki tapsolok.

A sztárgázsit csak hírből ismeri,
A rendezőhöz egy kicsit kacér.
Istenem, sok mindent meg kell tenni
Azért a napi keltőnyolcvanér.

Ő soha nincs ott a banketten
Mikor ötvencedszer megy a darab.
Tíz deka parizert eszik vacsorára
Papírról az egyik szünet alatt.

Pezsőt eddig még soha nem ivott,
Autót, bundát csak álmában kapott...
Minden este gyalog ment haza
S kapupéznnek tíz fillért adott.

Komolyan beszél a drágaságról...
Öt pengő egy harisnya ára...
Nehéz az élet, ... ő mégis szerény,
Hiszen én vagyok az ideálja.

Összintém...

Egy külföldi barátom elküldte a ma-
nap a „Neue Züricher Zeitung” egyik
legutóbbi példányát, amely „Magyar
problémák” címmel, „A. M.” jel-
zéssel hatalmas cikkben foglalkozik ma-
gyarországi impresszióival. Többek között
ezeket is mondja:

„Hihetetlen mértéket ölt a ma-
gyarok külföldi imádata. Ha valaki
a világhírű magyar zenét akarja
hallani, vagy magyar nemzeti
táncokat szeretne látni, falura kell
mennie. Mert a városokban cigá-
nyok, színészek, táncosok külföldi
dolgokat kénytelenek a publikum
előtt produkálni.”

Itt tartunk tehát fennén hirdetett
nacionalista érzelmünkkel, hogy a nálunk
járó jóakarató idegenek megboltráncognak
művészetünk nemzetietlen voltán! A
zürichi újságírónak ezt a megjegy-

B. Jankovich Magda, aki hosszabb külföldi
kinttartózkodás után a Magyar és az And-
rássy-úti színházakhoz szerződött
(Fotó Mészöly)

zését szeretném színházdirektoraink kü-
lönös figyelmébe ajánlani.

Idebenn az egész sajtó nem győz eleget
magyar darabok után sóvárogni, — nem
értendő félre: nem álmagyar és ál-
népies, népünnepélyes, nemzetiszín-
lobogós és lobogó fehérműs hazafias-
ságokra gondolunk, hanem a korszerű,
modern, bátor magyar művészet és irodal-
om fiatal terméseire —, szeretnők ki-
termelni azt a jellegzetes magyar drámát,
amivel Németország, Anglia, Francia-
ország, Olaszország stb. már régen dí-
esekedhetik, szeretnők érvényrejuttatni
játásában, díszletezésben, főleg rendezés-
ben azt a színpadi stílust, amely vala-
mennyre megkülönböztetné a mi szín-
házunkat a közepes kozmopolita szín-
padoktól. Ezt akarja nálunk ilthon min-
denki és ez hiányzik a nálunk járt kül-
földinek is. De hát akkor miért nem?
Miért jelent hendikepet egy fiatal magyar
íróra, hogy az ő irodalmi bölesége nem
Párizsban, vagy eggebült ringott s miért
az a főmeg közepes külföldi árú minden
szezőnban, a színgazgatók minden sze-
zőneleji jogadkozása ellenére is?

Remek dolog az a magyar művészet,
csak ügyesen tiltkoljuk.

*

Mint örömmel olvastuk, Kornis Gyula
vallás- és közoktatásügyi államtitkár
négy hónapra Amerikába utazott, az
ottani magyarság kulturális állapotainak
megvizsgálására.

Találós kérdés: vajjon mit fog Kornis
Gyula Amerikában végezni az őt kiküldő
hazája érdekében és az őt finanszírozó
kultuszlárcsa dicsőségére? Szükséges, il-
letve elkerülhetetlen volt-e a mai viszo-
nyok között egy államtitkárnak négy-
hónapos amerikai turára mennie csak
azért, hogy eldiskurálgasson az ottani
magyarok egy némelyikével?

Ebből a négyhónapos túrából le-
hető volt-e fektetni az új Nem-
zeti Színház alapköveit, segíteni
lehető volt-e nyomorgó, beteg és
öreg színészeket, meg lehetett volna
oldani a vidéki színházak évek óta
húzódó válságát, fel lehetett volna
frissíteni a Nemzeti Színház ruha-
kellék és díszletárát

és még pár száz hasonló dolgot lehetett
volna művelni.

Mindehelyett az államtitkár úr kirán-
dul Amerikába.

Jó neki!

Sz. D.

Kis leány nagy poggyással (Josephine Dünn) (Foto M-G-M.)

ab

kü-

leget
nem
ál-
zín-
ias-
erfi,
oda-
ki-
mát,
cia-
di-
latni
ezés-
pala-
szin-
szin-
min-
kül-
em?
gyar
nem
miért
nden
sze-
szel,

yula
itkár
az
inak

ornis
küldő
irozó
s, il-
sizo-
négy-
csak
ottani

le
mi-
eni
és
ina
sta
na
ba-

hetett

irán-

z. D.

látszik, hogy kijelé-
megyünk a nyári
szünetből, mert
úgyiszlóván per-
cenként kapok hirt
újabb és újabb
pletykákról.

Az első hí-
rem Csákvárról
szól, amely las-
sanként több szín-

házi pletykát termel ki magából, mint
akármelyik pesti színház. Néhány héttel
ezelőtt zalott le ugyanis a csákvári „Háry
János” előadásának rádióközvetítése.
Amit egy aratóünnep követt. Ez utób-
bin Paulini Béla, Csákvár szülötte, egy
dall mondott az aratókról a mikrofon
előtt. Most a derék csákváriak a maguk

ről tett jelentést nekem. Talán maga is tud
arról, hogy Sebestyén Géza városi-
színházi szubvencióját a jövő szezonra
százötvenezer pengőre emelte föl a fővá-
ros. Azt hinné az ember ugye, hogy
Géza bátyánk most a legboldogabb szín-
házigazgató. Pedig dehogyan.

Sebestyén Géza
legerősebben fog-
lalkozik azzal a
tervvel, hogy a
megszavazott
szubvenciót visz-
szautastítja.

Teszi pedig ezt
azért, mert ellen-
kező esetben any-

módja szerint koszorúzták meg Béla
bácsit, akinek

egy búzakalászköböl és mezei virá-
gokból font koszorút nyújtottak át,

amint ezt itt ezen a fényképen is lát-
hatja.

Az egyik kémem viszont a színházak
történelmében párhuzamosan álló eset-

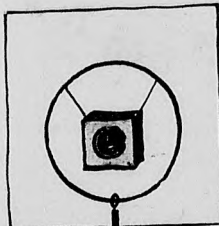
nyira meg volna
köve a keze, hogy
semmi olyant nem
tudna produkálni
színházában, ami
neki művészi és
anyagi szempontból
megfelelő volna. Ab-
ban az esetben, ha
Sebestyén tényleg le-
mond a szubvenció-
ról, akkor a Városi
Színház jövő évi
műsorát megint csak
az operettek fogják
dominálni.

Erről jut eszembe
a rádióknak legutóbbi
helyszíni közvetítése,
amely a városliget-
ben zajlott le. Többek

között egyik szórakozóhely — nevével nem
írjuk ki, mert nem érdemli meg — életét
is továbbították a mikrofonon keresztül.
Azt hiszem, nem kell hangsúlyoznom
maga előtt, hogy milyen nagy reklámot
kapott így ingyen ez a külföldiek kezé-
ben levő szórakozóhely és mégis meg-
történt az a hallatlan eset, hogy

a vezetőség egész sereg akadályt

gördített a rádióriportot rendező munkája elé.

Amikor a szereplők próbálni akartak a mutatványos bódékban, a németajkú igazgató úr kijelentette, hogy most nem állhat a rendelkezésükre. Másfél órai várakozás után sikerült a stúdió embereinek elintézni azt, hogy valami kis helyet kaphassanak a próbák számára. Remélem, hogy a stúdió vezetősége ezek után a jövőben tartózkodni fog attól, hogy fölösleges reklámot csináljon olyan emberek vállalkozásának, akik a szivességeket hálálansággal és tiszteletlenséggel fizetik vissza.

Most pedig térjünk át a szerelemre, amelyet, hála Istennek, sohasem hanyagolnak el a színházak világában. A szöke drámai színésznőről van szó, akinek a nevéből egy nemzetiséget neveztek el. Az illető hölgy tavasszal megismerkedett egy ifjú drámai színésszel, aki igen népszerű úgy a férfai, mint a női társaságokban. Hogy, hogyanem — szinte érthetetlen módon —

a fiatalok egymásba szerettek

és megsúghatom magának, hogy a nyári szezonnak ez a legtüzesebb és legvadabb szerelem. Minden hátsó gondolat nélküli kell jelentenem, hogy ez a szerelem már móniakussá fajult.

Az elmúlt hét különben is az Amor egyjében folyt le, amennyiben

három érdekes házasságról is beszámolhatok magának.

Az első fiatal pár Ádám László kedves kollégánk, az „Esti Kurir” munkatársa, aki Kádár Annát, a tehetséges és fiatal előadóművésznőt vette feleségül. A második új férj szintén kolléga: Diettl Fedor, a „Nemzeti Ujság” zenekritikusa, az újságírók bonvivánja, aki viszont Lányi Györgyöt, „Pipi” azelőtt, Lányi Dezső szobrászművész leányát vezette oltárhoz. Végül a harmadik Polgár Tibor, a Stúdió karnagya, aki Tóth Erzsébet operaénekesnővel kötött házasságot.

Mielőtt gratulálni sietne, elmondok magának útravalóul egy rövid hírt: K. Halász Gyula és Kiszely Gyula személyében szerzőavató lesz a jövő szezonban. A budapesti rádió stúdió két fiatal és tehetséges munkatársa most fejle be ugyanis háromfelvonásos operettjét, amelyet valószínűen a Városi Színház fog bemutatni. Heti ötven hónójé egyik ifjú primadonnánk, aki mindenütt és mindig a mamájával mutatkozik. Az édesmama azonban igen sokszor blamálna leányát. Amit az alábbi párbeszéd is igazol.

— Anyukám — kiáltott fel valamelyik nap a művész nő lelkesülten zongorázás közben, — imádom Mozartot!
— Igazán, kiszeánym — szólt jóakarattal a mama, — akkor hívd meg holnap estére vacsorára.

MIELŐTT NYARALNI MEGY,
TARTÓSAN ONDOLÁLTASSA

haját, mely hónapokig megmarad és a vízben még hullámosabb lesz. Henne hajfestést speciálisan garantálva készít

TELEFONSZAM: AUT. 890-40.

KRÁNITZ A.

hölgyfodrász

Párisi ucca 5. Főpostával szemben.

COCKTAIL,

A JAMPECEK ÖRÖME

A sajtó munkását — mint az áhírlapírók magukról romantikusan mondani szokták — sokféle meghívó tiszteli meg szerény szerkesztőségi termeiben. Divatbemutatóra, villanyosított fogaskerekűre, a hentesiparosok eszperantó alcsoportjának alakuló ünnepejére, yacht-felavatásra... Legutóbb például cocktailre. Illetve *Cocktailre*. A Cocktail ugyanis ezúttal nem ivás, nem olvasás, célja egészen más.

A Cocktail egy tánc neve.

Már magában véve az is szellemes, hogy egy táncot italféléről neveznek el. Milyen találó volna például a valcerre azt mondani, hogy *Barna Ser*. A csárdásra: *Asztali Bor*. A tangóra: *Limonádé*.

A Cocktail címet az új tánc azért kapta, mert keverék. Több régi táncból van összekeverve. Ezen a réven igen találó lett volna az a cím is, hogy

Tutti-Frutti, vagy például *Kis Imbisz*, esetleg népiesen: *Leccsó*, ami szintén többféle konyhai anyag összetételéből jön létre.

De a Cocktail szó gusztusosabb, kétértelmű s azonkívül az az előnye is megvan, hogy a táncosok egy része nem fogja tudni helyesen kimondani s az mingyárt sokkal mondainebbé teszi az egész dolgot.

Ne dobja el a régi táncait! Őt régieiből egy újat csinál Saphir!

Igen, Saphir mester és atyja, mondjuk: Topáz úr, ami szintén drágakő, bemutatják a Cocktailt, amit direkt Pest számára találtak ki Párizsban. A Népszövetség Táncrealó Alosztályának választmánya összeült, bevonta tanácskozásaiba Macdonaldot, Briand-t, Stresemannt és elhatározta, hogy kitalál végre valamit annak a Pestnek is. Valami direkt pesti dolgot.

Für die Budapester Jampecen! — mondta Stresemann szívesen.

Vuj, vuj, lé zsampé! — bölintott rá Briand és Macdonald is helyeselte a dolgot.

The jampec of Budapest, very well... — mondta. Mire lefektették a Cocktail alapszabályait.

A Cocktaillban galopp, foxtrott, blues, tangó, black-bottom és még öt-hat régi tánc figurái tálálhatók meg. A Cocktaillnek nincsenek írott paragrafusai; mindenki beleviheti egyéniségét, jellemét, lelkivilágát és büntetlen előéletét. A Cocktaillt lehet bővíteni, szűkíteni s az utódoknak csak a száj-hagyomány fogja továbbítani a Cocktail valódi stílusának zamatát.

Direkt jampeceknek való — mondta a bemutatás után Saphir úr, — jól lehet benne ugrálni. (A hajdani charleston elpirulhat ennyi ugrálás láttán.)

Saphir úr úgy lebeg, úgy hajlik ennél a táncnál, mint a nádszál. A partnernő arcát tekintve, nem lehetne filmszínésznő, de természetét, főleg lábait tekintve, egy sztár lehetne, egy Greta Garbo, vagy egy Chaplin. És másik szép hölgy is van az üzemben: a zongorakis-

Briand és MacDonald is helyeselte a dolgot

asszony. A zongora hangjait megafón nagyítja fel, a kisasszony pedig alig látszik ki a zongora mögül. Ez a be rendezkedés helytelennek bizonyult a sajtóbemutatón: a kisasszony bájos figuráját kellett volna felnagyítva bemutatni és a zongora hangját a sarokba eldugni.

A Cocktailen kívül láttuk még a *Queeck-Stepp* című új táncot, amely villámgyors és csigalassú libbenések változata és „a foxtrott rokona” — mondta Saphir úr. (Valószínűleg unokahuga.) S az új *Yale-blues* is, a hosszú lépések és sasszék nemes egyvelegét. Láttuk az új *angol valcert*, amelyet Angliában brit egyszerűséggel *Bostonnak* hívnak és láttuk az új *tangót*, amely abban különbözik a régitől, hogy elmarad belőle az *oldalcsatlós*. Aki a jövő szezonban oldalt mer csatlótni, azt kigolyózzák a Nemzeti Kaszinóból.

S miután meggyőződünk róla, hogy fővárosunk lelkes fiatalságának táncreményei jó kezekben összpontosulnak, eltávoztunk a főbejáraton át s belevesztünk a Rákóczi út világvárosi forgatagába, cocktailtól mámorosan.

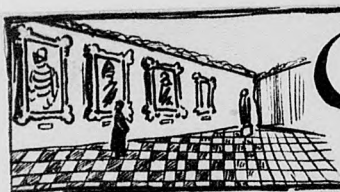

Ilyen az élet.

San Thoden

Marion Davies egyik szerepében. (Foto M—G—M.)

Ősök és utódok

Az ős: Kisfaludy Károly, a költő. A múlt század első felének legnagyobb magyar költője. Poéta, délceg testőrtiszt, szerelmes halandó, aki aránylag igen fiatalon fejezi be idehaza, Pesten hányatott életét. Sokan vannak testvérek, ő a kilencedik gyereke Kisfaludy Mihály győrmegyei földbirtokosnak. A kilenc között még egy gyerek: Sándor, testvérbátyja Károlynak, aki szintén részt kapott a magyar irodalomtörténetben.

Az utód: Körösy Angéla, a Vígszínház művésznője. Ő Kisfaludy Károlynak egyenes leszármazottja. Szobájában a falak telve Kisfaludy relikviákkal, régi, repedezett fakeretben elsárgult daguerrotypek őrzik a rég elhalt ősök emlékét.

— Nekem dédnagybátyám volt Kisfaludy Károly — mondja Körösy Angéla — illetve helyesebben

a Kisfaludyakkal való rokonságotmat Kisfaludy Károly nővéréig. Emillég tudom visszavezetni, aki így tehát nekem dédnagynéném.

A család, az én familiám máig is rengeteg apróságot őriz Kisfaludy Károly hagyatékából és sok epizód, életének rengeteg élménye az, amely apáról gyermekre szállva, generációkon keresztül még ma is kísért a családban. Mesélik például, hogy

Kisfaludy Károlyt nem szerette az apja.

Nem szerette pedig azért, mert, amikor megszületett, édesanyja meghalt gyermekágyi lázban. Ő volt a kilencedik gyerek. Az apja azt mondotta állítólag: „Kárral jöttél, kárhozott légy, ezért legyen neved Károly”. Kisfaludy nem is érezte jól magát soha a szülői házban. Hamar elkerült onnan és azután már csak két nővérével. Terézzel és az én Emilia dédnagynénémmel érintkezett. Anya hiányában Teréz nővére volt az, aki felnevelte, de legjobban mégis csak

Emilia szerette őt. Dédnagynéném azután férjhez ment egy Volemann nevű bajor földbirtokoshoz, aki itt telepedett le Magyarországon és egészen magyarrá lett.

A család nem igen akart tudomást venni Kisfaludy költői nagyságáról és csak halála után eszmélt fel rá, hogy milyen nagy érték volt ő. Lelkiismeretfurdalásaik persze már hiábavalók voltak, kegyelettel őrizték azután a relikviákat, amelyek megmaradtak utána.

Emilia néném igen sokat beszélt Kisfaludy Károly nagy és halálos szerelméről, a Nádor udvari fogorvosának: Löffler Salamonnak Nina nevű lányáról. Ott laktak ezek a Trattner-házban és Kisfaludy Károly náluk lakott. Ő tanította azután festeni és énekelni a lányt és persze nagy szerelem fejlődött ki közöttük. Kisfaludy Károly azonban nem csak Ninát kedvelte,

volt neki még egy másik nagy szerelme is, a harminceas évek legszébb pesti nője: Heppler Katalin.

Érdekes véletlen, hogy nemrégiben én vittem színpadra ennek a nőnek figuráját Boross Mihálynak, Kisfaludy Károlyról szóló darabjában. A szíve azonban mégis csak visszahúzta mindig Kisfaludyt Ninához. A lány apja nem nézte jó szemmel a viszonyt, külföldre küldte Ninát és

Kisfaludy Károly két évig kóborolt külföldön, hogy ráakadjon.

Ez nem sikerült neki, végre is aztán 1830-ban hazajött és itt egy külföldön szerzett gyilkos betegség hamarosan elpusztította. Ez körülbelül mindaz, amit a családban lennmaradt, amit a családban beszélnek Kisfaludy Károlyról. Én szeretettel őrzöm azokat a relikviákat, amelyek Kisfaludy Károlyról, nagynevű ősömről ránkmaradtak és ha egyszer lesz gyermekem, annak épp olyan áhitattal és kegyelettel tisztelettel fogom ezeket átadni, mint ahogy én kaptam az anyámtól...

2

zután
bajor
ett le
gyarrá

omást
ágáról
el rá,
Lelki-
hiába-
zután
adtak

beszélt
szerel-
ának :
lányá-
ázban
akott.
ekelni
fejlő-
Károly
velte,

nagy
leg-
tín.

égiben
nőnek
faludy
szíve
a min-
y apja
zonyt,

orolt

asztán
földön
arosan
mindaz,
amit a
Károly-
kat a
Károly-
itak és
annak
es tisz-
ahogy

Alice White egyik filmszerevében (Foto First National)

ŐSZINTE KRITIKA

Irta: MOLNÁR JENŐ

Van egy fanatikus színházrajongó barátom. Idestova harminc esztendeje jár-kei a kulisszák, szerzők, színigazgatók, színészek tarka világában. Mindenkit ismer, minden főpróbán, színházi vörösbetűs ünnepen jelen van. Ez a barátom öntötte ki nekem a szíve keservét.

— Kérlek szépen — kezdte, — tudod, hogy ott vagyok minden darab bemutatóján. Az első felvonás után valósággal rámesik a színház titkára és elvonszol egy csöndes zúgba.

— Na, milyen? — kérdezi és látom, ahogy visszatartott lélekzettel várja a választ.

— Óriási — felelem és megismétlem — örriásss! Ilyen még nem volt.

— Mit gondol, hány előadás?

— Minimum száz. Mondja meg a direktornak, hogy száz előadást megveszek tőle.

— Hála Istennek! — sóhajt megkönnyebbülten.

— Miért, talán aggályai voltak?

— De most már nincsenek. Szóval?

— Három hónapig ne is gondoljanak új darabra.

A dohányzóba megyek. Elsőnek egy ügyvéd fog el. A színház egyik

Levin, a Corvin áruház vezérigazgatója és dr. Heim István a westerlandi strandon

legtürelmetlenebb hitelezőjének jogtanácsosa.

— Na, mit gondolsz? — kérdezi.

— Egészen elsőrendű! Nagy siker! — felelem.

— Ha te mondd...

És rögtön eltávozik a színházból. Most egy színész lép hozzám. A férjét erre a darabra szerződtették.

— Hogy tetszik, drágám? — kérdezi.

— Nincs rá szó — mondom. — Tökéletes! És a férje!...

A nyakamba borul.

Eppen el akarom dojni a cigarettát, hogy visszamenjek, mikor X. Z. író szólít meg. Ennél a színháznál fekszik egy régen elfogadott darabja. Vagy másfél éve várja, hogy „kihozzák”. Fanyalgó képpel mondja:

— Mit szölsz hozzá?

— Még csak egy felvonás — felelem. — Megjavulhat!

Mikor a nézőtérre akarok menni, a fülembé sűg valaki:

— Nagyságos úrnak hogy tetszik?

A színházi büffé egyik kisasszonya.

— Száz zsűfolt ház — sűgom neki vissza.

Ujabb ötven perc — vége a második felvonásnak. Mielőtt a szabadba érnék, egy színikritikus karol belém.

— Na, öregem? ... — kérdezi.

— Hát, kérlek... — válaszolom.

— Ugye? ... Én szenzációs sikert látok.

— Hallod! ... Nem fér hozzá semmi kétség.

— Te is csinálj egy kis hangulatot...

Tudod, a Kázmér (a szerző keresztneve) a legjobb barátom a redakcióban.

Az előcsarnokban egy minden hájjal és festékekkel megkent főpróbahiénahölgy ragad hozzám. Ündök, pletykafészek.

— A darab? ... — kérdezi.

— Elragadó — felelem.

— Ugyan, maga csak ugrat...

Mindenki azt mondja, hogy egy piszok, vagy akik finomabbak és kíméletesebbek, azt mondják: egy vacak.

— Nekem nagyon, nagyon tetszik. (Öt perc múlva hallom, hogy hiéna önagsága rám hivatkozva dicséri a darabot a színház főgondnokának.) A dohányzó felé menet, egy élte-sebb hölgy szólít meg. Hónapok óta nyílt titok, hogy ő pénzeli az egyik direktort.

— Nekem csak a maga véleménye fontos, doktor úr...

— Isteni, nagyságos asszony, isteni! Példátlan siker!

Mikor az első emeletre érek, egy fiatal barna nő mosolyog reám. A színház következő újdonságában lesz a debutje.

— Nos? — függeszti rám gyönyörű szemeit.

— Remélem, már a jövő héten magának tapsolhatok — suttogtam felé és ő két cuppanós csókot nyom az arcomra.

A dohányzóban, a legnagyobb csodálkozásomra, újra találkozom az ügyvédlel.

— Tudod — mondja, — nem láttam semmit a másodikból, de visszajöttem, hogy a te véleményedet halljam. Hogy érdemes-e holnap este elhozni a feleségemet?

— Ha nem sietsz, még ma eladnak minden jegyet az egész hétre.

X. Z. fró hátbavág:

— Na, megjavult?

— Hát nem olyan jó, mint az első — felelem. — De most már várjuk ki a végét.

— Hiszen már vége van! Teljesen vége. A harmadik felvonásban legfeljebb még annyi történhetik, hogy Hevesi főrabbi gyászbeszédet mond.

— Szóval, a jövő héten... — szorongatom a kezét.

— Igen... Az én darabom jön sorra.

Vissza a nézőtérre. A harmadik felvonást is végignézem, aztán rohannok... Valaki szorosan átfogja a nyakamat. A direktor...

— Na, öregem? ... — kérdezi.

Egészen a füléig hajolok, úgy mondom:

— Meg van mentve a szezon!

Két vénasszonyon keresztül utat török magamnak. Egy csontos kéz markolja meg a karomat. Ránézek. A konkurrens színház igazgatója. Olyan arcot vág, mint aki valami rettentő torturán esett keresztül. Én viszonzom az arckifejezést, mire ő olyan képet vág, mintha most értesült

Szent István hetében utköltéség meglérol!

Rendkívüli árcsökkentés! Igen kedvező vásárlási alkalom!

Sternberg

királyi udvari hangszergyár

Budapest, VII., Rákóczi út 60.

HEGEDŐ 5 P	GITÁR 20 P
Jóhangú 8 P	Kitünőhangú 30 P
Jóhangú és jókidal- gorású 10 P	Remekhangú, erős ... 40 P
Még finomabb 12 P	MANDOLIN 17 P

HARMONIKA ... 4 P	KOFFER BESZÉLŐGÉP ... 40 P
Orgonahangú	Kitünőhangú, remek munka 55 P
harmonika 12 P	Pompáshangú, luxus gép, melyben 6 le- mez elhelyezhető ... 65 P
2 váltós 16 P	
2 soros 18 P	

volna, hogy egy balek kétszáz ezer pengőt adott neki a deficitje törlesztésére.

A ruhatárnál mosolyogva hajol felém a kiszolgálónő:

— Mi lesz, édes nagyságos úr?

— Minden este telt ház — felelem.

— Hogy az a jó Isten aranyozza meg a száját!

Ahogy kiérek az uccára, föllelekzem. Egy pillanat és egy szűk mellékucába menekülök a kitóduló ismerősök elől.

Otthon a viceházmesternét találok a lakásomban. Takarít. Bizalmaskodva kérdezi:

— Na, hogy mulatott a nagyságos úr a színházban?

— Ugyan, ne bosszantson Pernyákné! — pattanok fel. — Hát ez egy darab, ez színház, ez mulatság? Ennél nagyobb hülyeséget még nem láttam életemben...

A viceházmesterné az egyetlen személy, aki előtt őszinte véleményem mondhatok színházi dolgokról.

Ismeretlen ismerősök

Milyen jó lehet a sors kiválasztottjának lenni. Nem ismerni mást, mint csupán jólétet, fényt, pompát, örömet, dicsőséget, az emberek szeretetét és csodálatát.

De milyen keveseknek jutott ez osztályrészlül!

Farrar Geraldine ezekhez a kevesekhez tartozik. A mi közönségünk nem ismeri őt személyesen, csak a gramofonlemezokről csodálja gyönyörű hangját.

Egyike a világ legszebb hangú énekeseinek. Bámulatosan tiszta behízog, hajlékony, „édes” hangja van, amint azt a világ legtöbb nemzetének kritikusi megállapították.

Melroseban, Massachusetts államban született és már 12 éves korában — ismert énekesnő volt. Jómódú családból származott. A szülei kisgyermekkorától kezdődően szigorú zenei ne-

Geraldine Farrar

velésben részesítették. Nyolcéves korában már föllépett nyilvánosan s pár év alatt, mint csodagyermek általános népszerűsége tett szert.

Bejárta egész Dél-Amerikát szülei-vel, mint csodagyermek énekesnő és körülbelül olyan népszerűsége tett szert és annyi pénzt keresett, mint a legújabb időkben a film csodagyermeké: Jackie Coogan.

Tizenhat éves korában már házat és birtokot vett az édesanyjának a — születésnapjára.

Egy impresszárió lekötötte őt európai turnéra, föllépett Párizsban, Szentpétervárott és Londonban mindenütt hallatlan sikerrel.

A turné végeztével a párizsi nagy operához szerződött, ahol „Mignon”, „Tosca”, „Madame Butterfly”, „Gilda”, „Manon” szerepekben aratta legnagyobb sikereit.

Párizsból Londonba szerződött. Érdekes, hogy a hívők angolok olyan óriási lelkesedéssel ünnepelték minden szerepében, amilyenre sem azelőtt, sem azóta nem volt példa.

Jelenleg ő is, mint annyi világsztár, a Metropolitan opera tagja.

Nemcsak gyönyörű hangú énekesnő, hanem csodálatosan szép nő és akinek nemcsak a színpadon, hanem a társas életben is rendkívüli sikerei vannak.

Nagy társas életet él, részben New-Yorkban, részben a birtokán, sőt saját yahtján is nagy társas összejöveteleket rendez, amelyekben rendszerint nagy összegeket gyűjt jótékony-célra. Nagyon sokszor föllép jótékony-célra, az amerikaiak úgy is becézik: a „forró szívű” operaénekesnő.

MADEIRA ÉS RICHELIEUX

Kézimunkakönyv

Ez a kézimunkakönyv Madeira- és Richelieu-mintákat tartalmaz, még pedig hétszáz szebbnél szebb rajzban. Ára bérmentve 2 pengő 50 fillér. Megrendelhető: a „Déliab” kiadóhivatalában, Budapest, Dohány u. 12

márki. — Csak semmi botrány és semmi nyilvánosság. Meg fogja kapni az új ékszert. Az igazgatónak azonban bizalmasan elmondom ezt az esetet, mert mégis csak hallatlan, hogy a színháznál ilyen tolvajlások előfordulhassanak.

— Senki sem volt az öltözőben, csak az a leány, aki a virágot hozta, a második felvonás végén — szolt Lucy kísért szemeit puderezve, — de arra nem gyanakodhatom. Igaz, most jut eszembe, hogy néhány percre egyedül is hagytam, mikor pár szót váltottam az ügyelővel. De nem, mégsem lehet, hogy ő vitte volna el...

A virágkereskedő már régi ismerőse volt a márkinak, aki teljesen megbízott benne. Maga se hitte, hogy tolvaj alkalmazottai lennének.

— Nem, nem, ez lehetetlenség, Lucy...

Amíg a primadonna átöltözött, a márki kilépett a folyosóra, ahol szembefött vele az igazgató. M. Menton boldogan sietett a márki felé, aki félrevonta és aggodalmas arccal közölt valamit a meghökkent direktorral.

Az öltöztető egész idő alatt ott ült az ajtó előtt s a művésznőn kívül, egyedül a virágkereskedő kifizetőlánya fordult meg az öltözőben. A tízezerfrankos nyakék mégis eltűnt! Nem hallatlan ez?

M. Besoin, a híres színházi magán-detektív nagy füstgomolyagokat ere-

Nagy füstgomolyagokat eregetett maga elé

Negyedóra mulva a színház folyosói teljesen elcsendesültek.

III.

— A dolog teljesen érthetetlen és rejtélyes — mondta másnap délelőtt M. Menton az előtte ülő detektívnek, aki nagy figyelemmel hallgatta. —

getett maga elé, majd hirtelen mozdulattal elfojtotta a cigarettáját és ránézett a direktorra.

— Ez bizony hallatlan, kedves direktorom. De ha így áll a dolog, akkor az az ékszer nincs nagyon messze tőlünk. Valószínűleg meg tudom keríteni.

— De semmi nyilvánosság, az is

tenért! — kiáltotta az igazgató. — A márkí lelkemre kötötte, hogy ne csináljak semmit ebben az ügyben. Nagyon kényes az ilyesmire.

— Rendben van — legyintett a detektív. — Nem lesz nyilvánosság, de az ékszer meglesz. Szabad megtekintennem Lucy kisasszony öltözőjét?

— Sajnos, a művész nő magával vitte a kulcsot s így nem áll módomban az öltözőbe beengedni. Lucy mindig bezárja az öltözőt és takarítani se enged mást, mint az öltöztetőnőjét.

— Hm... — bólintott a detektív — akkor kénytelen leszek álkulccsal bemenni, mert okvetlen körül kell néznem az öltözőben. Hátha ott van még az az ékszer...

A direktor megrémült.

— Úgyesen csinálja, az ég szerelmére, mert, ha Lucy megtudja a dolgot, faképnél hagy. Ismerem a természetét.

— Bizza csak rám, direktorkám! Majd elintézem én finoman és közmelegedésre ezt a betörést.

M. Besoin pár perc múlva benn volt a színész nő öltözőjében, ahol a direktor kíváncsi tekintete mellett mindent megnézett. Semmi sem került el a szemét s így az a levél sem, amely a színész nő festékesdobozába volt begyűrve s melyen ez a néhány szó állott: „Az ajánlatot elfogadom. *Juvelier*”.

— Nem tudná nékem megmondani, direktorkám, hogy melyik a márkí ékszerésze? — kérdezte a detektív, miután a gyűrött papírlapot észrevétlen zsebrevágta.

— Hogyne tudnám! — felelt a direktor. — Hisz köztudomású, hogy Juvelier-nél vásárol, akinek a rue de la Paix-n van üzlete.

— Köszönöm.

Az öltöző ajtaját becsukták és a detektív eltávozott a színházból azzal, hogy rövidesen jelentkezni fog.

IV.

M. Besoin egyenesen a place de l'Opéra-n lévő virágüzletbe ment, ahol csakhamar előtte állott az a kifutólány, aki a virágkosarat hozta a primadonnának.

— Mondja csak gyermekem — szólt a detektív jószágon, — meddig tartózkodott maga tegnap este mademoiselle Lucy öltözőjében?

— Mindössze öt percig, monsieur — felelte a leányka.

— Egyedül vagy a művész nővel?

— Mikor bementem, akkor a művész nő benn volt, de később azt mondta, hogy maradjak még, amíg visszajön, mert nincs aprópénze. Kiment valahová és néhány perc múlva visszajött. Egyfrankos volt a kezében, azt nékem adta. Ennyi volt mindössze. Elveszett talán valami?

— Nem, nem, fiam! — szólt a detektív. — Nyugodjon meg. Csak éppen eszembe jutott, hogy ezt megkérdezzem. Szóval a művész nő mondta magának, hogy maradjon ott, amíg visszajön?

— Igen, monsieur.

— Köszönöm, fiam.

*

— Juvelier úrral szeretnék beszélni — szólt a detektív, mikor bevezették őt az irodába. — Mondják neki, hogy sürgős.

Az ékszerész csakhamar belépett. Kopasz, tömzsi emberke volt, apró, csillogó szemekkel, melyekből csak úgy sugárzott a kapzsiság. Bizalmatlanul nézett a detektívre.

— Mivel szolgálhatok?

— Mondja csak, monsieur Juvelier — kezdte a detektív, éles pillantást vetve az ékszerész arcára, — mennyit ajánlott föl magának madmoiselle Lucy, ha belemegy az üzletbe?

— Miféle üzletbe? — hökkent meg az ékszerész.

— Hát abba — folytatta M. Besoin nyugodtan, — hogy vegye vissza tőle a nyakéket és adja el még egyszer a márkínak.

— De kérem! — tiltakozott a kis ember, — micsoda feltevés?... Én tisztességes kereskedő vagyok...

— Ezt a tisztességtelen üzletet mégis elfogadta! — dörgött rá a detektív és keményen vállon ragadta. — Megérdemelné, hogy a rendőrség kezére juttassam.

— Kikérem...

— Csak hallgasson! Maga írta ezt a levelet? — kérdezte a detektív és orra alá tolta az öltözőben talált írást. — No, ugye, barátom... Hát még mindig tagadja?

— Kérem... Kérem... — hebegett az ékszerész, — a művész nő akarta... én csak engedelmességteltem... Kétezer frankot ígért, ha megcsinálom az üzletet...

— Megvette már a márkí újból az ékszert?

— Igen, ma reggel itt járt és mivel azt mondtam, hogy véletlenül meg van a nyakék párja, azonnal ki is fizette.

— És a művésznő eljött a pénzért?
— Még nem. De telefonált, hogy ebédután idejön.

— Rendben van. Adja ide azt a tíz darab ezrest.

A megrémült ember szó nélkül a kasszához ment és elővette a pénzt.

— De mit szól a művésznő?

— Azt majd én elintézem. Rémélem, ő sem akar a rendőrséggel megismerkedni.

VI.

Delcrose Guido márki éppen a villásreggelinél ült, amikor egy küldönc kézbesítette neki a detektív levelét. A levélben benne volt a tizezer frank és néhány soros felvilágosítás arról, hogy hiszékeny és jószívű embereket milyen könnyű kijátszani.

A márki étvágya azonnal elment. De elment a szép Lucy is vérvörös arccal, mikor délután meglátogatta a márkit és többé nem is látták a bőkezű gavallérral együtt.

A nyakéket pedig a konkurrens színház primadonnája kapta meg, aki-

nek egyik este mosolyogva gratulált M. Besoin, a színházak méltán híres és mindig kedélyes nyomozója:

— Az ékszer nagyon jól áll önnek, madame, de remélem, jobban fog rá vigyázni, mint a kollégánője...

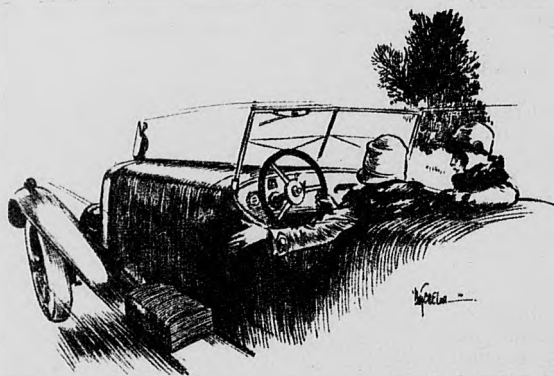
Egy küldönc kézbesítette neki a detektív levelét

Amin az egész világ nevet

Autózás közben

Közösség

— A férjemnek és nekem közösen van bank-számlánk.

— De hiszen ez fölösleges!

— Hogy volna az? A férjem teszi be a pénzt — és én veszem ki onnan.
(Ulk)

Gyermekszáj

— Mondd, Lilike, miért nem akarsz te angyal lenni?

— Mert akkor este nem tudnám, hogy a hálóinget a szárnyam alá vagy a szárnyam fölé kell felvenni
(Fliegende Blätter)

— Mondd csak, kérlek, hogy egyezhettél bele Fritz-el való házasságodba?

— Tudod, kérlek, a kártyavetőnő megjósolta nekem, hogy a második házasságom boldog lesz.

— Na és Fritz?

— Ő az első.

(La Vie Parisienne)

Szabadság

— Hol töltötte a szabadságát, Herr Krepecska?

— Kilenc napig voltam a gleccserek között és hat hétig a kórházban.

(Simplicissimus)

Veszedelemes környék

A bankárnak sürgős dolga akadt a törvény-széken. Autótaxiba szállt és ahogy odaértek, a következő szavakkal fordult a sofőrhöz:

— Várjon itt, kérem, egy percig, azonnal kijövök, rögtön megyünk tovább!

— Nem, nem — válaszolta a sofőr, — tessék csak engem kifizetni. Mondta ezt már nekem egyszer egy vendégem, két évig vártam rá, amíg kijött innen.

(Reigen)

A titoktartó

— Herr Möricke, ön a ministériumban van, ön bizonyára sokat tud mesélni arról a sópanamáról...

— Hogyne. De tud ön hallgatni?

— Igen.

— Nahát én is.

(Jugend)

Ha a koldusból após lesz

— Mi az, öreg, maga most itt koldul a Körúton? Hiszen azelőtt a kapucinus templom előtt állt. Ott egész biztos, jobban is keresett.

— Igen, igen, de azt a standot a vámnek adtam hozomány gyanánt.

(Punch)

Akasztófahumor

Két haldokló légy beszélget a légyfogópapíron.

— Hogy kerülsz te ide, pajtás? — kérdi az egyik, Mire a másik:

— Itt láttam az apámat, itt láttam az anyámat és tudod, a példa ragadós...

(Sourire)

Iskolában

— Mit szólsz hozzá, Johnny, a mamának gyereke született!

— Fiú vagy leány?

— Valószínűleg leány, mert láttam, amikor püderozták.

(Punch)

Indulás előtt

Kalauz úr van még annyi időm, hogy a feleségemtől elbúcsúzzak?
— Az attól függ, hogy milyen régen nős

(Jugend)

A szokás hatalma

Dr. Bauch a Keleti-tengerhez utazik, ahonnan anixot küld egy ismerősének. A lapon a tenger egy kis részlete is látható. Szöveg: „Itt küldöm a Keleti-tenger egyik részletét. Tekintettel a rossz gazdasági viszonyokra, a következő részletet csak a jövő elsején küldhetem.”

Utk.

Probléma

— Mondd, Ilonkám, van már pénzed a befőzésre?

— Még nincs és egyelőre dunsztom sincs róla, hogy hol szerzek.

(Fliegende Blätter)

Weekend-vendég

A nyaralóból búcsúzó bácsi a kisfiúhoz:

— Nos, Bobi, nem kísérsz ki az állomásra?

— Nem tehetem, John bácsi, mert a mama azt mondta, hogy mielőtt el tetszett menni, leülünk a vacsorához.

(Ric et Rac)

+

Miből lesz a Cserebogár?

— Színészi karrierem hároméves koromban kezdődött az asztal alatt — meséli Bánóczy Dezső. — Veszprémben lakunk és a nővérem állandóan műkedvelősködött és én bizony jelen voltam minden próbán. Hogy ne zavarjam a szereplőket, kijelölték helyemet az asztal alatt. Az egyik próbán a nővérem éppen valami kuplét énekelt és belesült. Megakadt. Nem tudta folytatni. És akkor én az asztal alatt énekelni kezdtem. Pontosan, szövegben, zenében hibátlanul elénekeltem a nővérem kuplóját.

A gimnáziumban állandóan tiszta jeles tanuló voltam és sokat szerepeltem mint az önképzőkör elnöke és mint karmester. Tizenöt éves koromban szimfóniákat dirigáltam, de amikor érettségi után megkérdezték, hogy mi akarok lenni, büszkén válaszoltam:

— Színész!

Kijelölték helyemet az asztal alatt

Csalódom ragaszkodott ahhoz, hogy tanulmányaimat folytassam. En úgy tudtam, a jogon kell a legkevesebbet tanulni: jogász lettem. És feljöttem Pestre. Olvastam, hogy a Thália színházat keres. A New-York-kávéházban kell jelentkezni. Teljes egy héttig ácsorogtam a kávéház előtt és nem mertem bemenni. Attól féltem, hogy csalódom önmagamban. Egy hét után összedtem minden bátorságom. Jelentkeztem. Hevesi Sándor volt a zsűri elnöke. Egy monológot szavaltam el. És Hevesi, aki mindenkinek csak a címét írta fel, hogy az eredményt írásban közölje majd, hozzám így szólt:

— Menjen be, fiatalember, a melléktérembe. Ott próbáljuk a „Vadkacsa”-t. Mingyárt kap egy kis szerepet.

Hallatlanul büszke voltam erre az első szerepemre, a kopasz kamarást játszottam és arra, hogy a Thália tagja vagyok. Komoly sikerem volt és háromnegyed év után már én játszottam a „Vadkacsa” férfi főszerepét.

A Thália megszűnt és én a Munkásbiztosító Pénztárhoz kerültem hivatalnoknak. Sehogyan sem tudtam beleilleszkedni a bürokrata életbe és egy alkalommal aktát vittem be aláírni az egyik igazgatóhoz, aki nem ismert. Rám nézett. „Maga a színész?” — kérdezte. Igenlően feleltem. Az igazgató ekkor visszadta az aktát és így szólt: „Ha valaki komédiás, akkor nem lehet jó hivatalnok”.

Erre otthagytam a hivatalt és leszerződtem Kolozsvárra. Főszínész lettem és sorra játszottam Szentgyörgyi István szerepeit, valahányszor az öreg megsértődött valamiért és nem akart játszani. Jött a háború, a színészek jó része bevonult katonának és bizony alig volt este, hogy ne játszottam volna.

Nagyon szeretett engem a kolozsvári közönség, a férjidevencversenyeket sorra nyertem és ha vendégszereplő színész jött a fővárosból, akárhányszor előfordult, hogy engem jobban ünnepeltek.

Közben szorgalmasan tanultam, nagyszerű gimnáziumi bizonyítványaim és színjeles érettségim valahogy kötelezővé tették számomra, hogy tanulmányaimat ne hagyjam abba és a kolozsvári egyetemen jogot hallgattam. Egy szép napon azután lelettem a doktorátust, este játszottam és amikor beléptem az öltözőbe, ott várt a kolozsvári jogászok hatalmas babérkoszorúja.

Ezerkilencszáztizenhatban Pestre jöttem és az első voltam azok között, akik feltámasztották a magyar paraszt figuráját a színpadon. Egy ízben, amikor zsinóros fekele ruhában parasztdalokat énekeltem, vasárnap délután volt és előadás után civilbe öltözve elhagytam a színházat, a kiskapuban elélem állt egy jóképű parasztember:

— Nem szégyenli magát, rendes magyar ember létere ilyen német ruhában?

Nagyon büszke voltam erre, mert úgy látszott, el tudtam hiteitni, hogy magam is paraszt vagyok.

Nagyon szerettem a parasztszerepeket és boldog voltam, ha ilyeneket kaptam. De tevékeny részt vettem a színház minden munkájában és bizony, ezt büszkén mondhatom, nem volt még életemben olyan kis epizódszerep, amit visszautasítottam volna.

Elélem állt egy jóképű parasztember

Selyem, bársony,

csipke, himzés, megannyi holmi, mely az asszony életében legfontosabb szerepet játszza.

A Párisi Divat a külföld legelőkelőbb modellrajzolóival tart fenn összeköttetést és többszáz csodaszép párisi modellt és szebbnél-szebb kézimunkarajzot közöl minden számában, amelynek szabásmintái igen olcsó áron megszerzhetők.

Féláron küldjük Önöknek a Párisi Divatot egy héttel a megjelenés után (tisztá, visszamaradt lapokat), hogy megismerje ezt a rendkívül érdekes lapot, még pedig $\frac{1}{4}$ évre 3 pengő 50 fillér helyett 1 pengő 80 fillérért.

Kérjen egy mutatványszámot, melyet ingyen és bérmentve küldünk. Kiadóhivatala: Budapest, VII, Dohány u. 12

Ris * * anekdoták * * nagy színészekről * *

A szabadságharc utáni időkben könyörtelen kezek intézték Magyarország ügyeit. És csodálatosképpen a magyar színészet ügye iránt mégis oly sok-sok engedékenységgel voltak ama magyar-gyűlölő urak is.

Jellemző például, hogy mikor még a régi Beleznay-kertben levő első Nemzeti Színház udvar-kertjének korlátfái megkoptak, az akkori intendáns, gróf Ráday Gedeon, sokat töprengett, hogy milyen színűre festesse be újra? Végre is abban állapodott meg, hogy kérdést intéz eziránt az ország akkori legmagasabb hatóságához. Néhány hét múlva a következő választ kapta az intendáns úr:

„Hát milyen színre festetné másra, mint nemzetire, hiszen az a színház a nemzeté!”

Blaža Lujza előtt Hegedűsné, Bodenburg Lina volt a nemzet pacsirtája.

Férje, Hegedűs, jó epizódszínész volt s feleségén kívül csak a madarakat szerette. Egyszer a piacon pompás papagájt kínáltak neki, amely győ-

nyőrien beszélt. Hegedűs megvette a madarat s hazaküldte a feleségének.

Hegedűs későn jött haza, fáradt is volt, éhes is s csak a sütnél jutott eszébe, hogy megkérdezze nejét:

— Linácska, hol van a papagáj?

— Micsoda papagáj? Csak nem azt a zöld libát gondolod, amit küldtél?

— Igen, igen, de mi lett vele?

— Mi lett vele? Éppen most eszed a combját. Elég sovány liba volt.

— Az Istenért, hiszen az nem volt liba! Az egy papagáj volt, úgy tudott beszélni, mint egy ember!...

— Ugy tudott beszélni, mint egy ember? Hát akkor miért nem szólt?

Szerdahelyi Kálmán a bonvivánok mintaképe volt. Mindig jókedvű volt, pedig gyógyíthatatlan betegség győftörte. Ugy el tudta az alá a kedves, szeretetreméltó mosolya alá rejtetni azt, ami a szívét marcangolta.

Volt Szerdahelyinek egy öreg szabója, akinek a köteles hálán kívül még sok pénzzel is tartozott. A szabó folyton a nyakára járt. Hogy így, hogy úgy. Fizessen és a többi...

Ki nem unja meg az ilyen látogatásokat?

Egyszer mikor SzePICSEK bácsi megint megjelent nála, hogy fizetési kötelezettségeit eszébe juttassa, Szerdahelyi ridegen rászólt:

— No jól van, SzePICSEK úr! Lássá meg végre, hogy én milyen becsületos szándékkal vagyok maga iránt. Nézzé ezt a három könyvet. Ezekben van feljegyezve az én összes adósságom. Az első könyv címe: „Hitelezők, akik talán még életemben kapnak valamit” — a másik könyv címe: „Hitelezők, akik talán halálom után kapnak valamit” — és a harmadik könyv címe: „Hitelezők, akik halálom után sem, kapnak semmitsem”. — Most nézzén ide: magát én az első könyvbe írtam, de ha nekem még egyszer így a nyakamra jön, isten úgy segélyen, az utolsó könyvbe írom a nevét!

Ugy megjédt ettől az öreg szabómester, hogy soha többé nem követelt a pénzét.

Nézzé ezt a három könyvet

Hargittai Tihamér

A nők bálványai

REGÉNY. IRTA: P. HEAT

FORDITOTTA: FORRÓ DÁL

Tom Gibson, az elkényeztetett színész, meguntla a nőket és elhatározta, hogy minden összeköttetést megszakít a szép nemmel. Egy ismeretlen, bájos hölgy azonban kono kul üldözi és sikerül autóját az uccán szerencsésen Gibson kocsjának hajtani. Gibson udvariatlanul tiltakozik az erőszakos ismerkedés ellen, ám a leány mosolyogva jelenti ki, hogy azért mégis barátok lesznek. Este a színházban viszontlátja Gibson a leányt az egyik páholyban. Ez annyira feldühíti, hogy csak hosszas könyörgésre hajlandó a függöny elé kimenni, a lapsokat megköszönni. Az a lány, aki Gibsont üldözi, nem más, mint Overton bankár leánya, Mary. A modern kisteány elhatározza, hogy Gibsont megadásra kényszerít s ezért ráveszi apját, hogy rendezzen egy estélyt, amelyre Gibsont is szerződtesse le. Közben Gibson már a színpadtól való visszavonulás gondolatával foglalkozik és titkárának a nők iránti ellenszenvéről tart előadást. Romney boldogan szerződötteti görnek a ragyogó szépségű urilányt és ezen az estén különös meglepetés éri Gibsont öltöztetésében, levelet talál, melyben Mary megizeni, hogy a csókol még ma este feltétlenül megkapja. Graham Gibson titkára azt mondja, hogy a rejtélyes és érthetetlen összeesküvésben alighanem Romney igazgató keze is benne van.

— Szó sincs róla! De gondolja meg, hogy micsoda kitűnő reklámja lenne a színháznak, ha holnap valamennyi lap üles betűkkel nyomtatott cikkekben hozná a szenzációs riportot, hogy mr. Gibson Tomyt, a Garric színház bonvivánját Marsos és revolveres nők el-

rabolták. Egészen bizonyos, hogy ez az ötlet Romneytól származik és valószínűleg valamelyik nagy napilap áll még a dolog mögött. Talán a Times vagy a Morning Post. Hiszen tudja, milyen uborkaszegzón van. Nincsen miről írni. A lapok vagyont adnának az ilyen riportért. Fogadni mernék, hogy a színészbejárónál már ott állnak a riporterek, a fényképezsek és a páncélosautók, amelyen a banditák ülnek.

— Mr. Graham, magának láza van. Nyugodtan mondhatom, hülyeség, amiket mond.

— De kérem...

— Gondolja meg, hogy miss Overton egyike London leggazdagabb hölgyeinek. Ha tehát kalandokba bocsátkozik, úgy ezt csak az ezzel jövő izgalom miatt teszi, a sportszenvedély úzi és legkevésbé akarhatja azt, hogy az ilyen különcködéseiről fényképes riportok jelenjenek meg. Nem, Graham, nyugodjon meg, a dolog miss Overton magánvállalkozása. És ez annál veszélyesebb. Mert ha kieszelt reklámtrükkkel állnának szemben, úgy végül is a kedélyes oldaláról fognám fel a dolgot. De miss Overton elszánt, kemény ellenfél. Okvetlenül megkísérli borzalmas tervét végrehajtani.

— Igen, a nők mindenre képesek a szenvedély örületében! — jegyezte meg Graham. — Visszaélnék a férfiak tapasztalatianságával. Mert hát a dolgozó férfi sohasem tehet akkora tapasztalatra szert, nem törheti a fejét annyit sze-

relmi cselzövényeken, mint a mindenre ráérő nők! Teljesen ki vagyunk a nőknek szolgáltatva. Régebben még volt bennük bizonyos szemérem, de mióta egészen úgy nevelkednek és viselkednek, mint a férfiak, teljesen a nyakunkra nőttek. Tisztességes férfi már nem lehet egy percig sem biztonságban!

Az öltözöben megszólalt a figyelmeztető csengő.

— A színpadra kell mennem. Vigyázzon mindenre, Graham, és ne felejtsem el telefonálni barátainknak!

Eldobta cigarettáját, néhány skálát énekelt és a színpad felé sietett.

Szerencsére, már két és félezerszer

játszotta a szerepet, belé volt idegezve, automatikusan löködték ki belőle a szavak, a mozdulatok, nem kellett gondolkodnia, vigyáznia, különben ezen az estén okvetlenül belesült volna.

— Mi bajod van, Tomy? — kérdezte sügva miss Dóra. — Még sohasem láttalak ilyen idegesnek. Csak nem vagy szerelmes?

Még csak ez kellett Gibsonnak! Hogy szerelemmel gyanúsítsák!

— Megöllek, ha nem hagysz békében! — sziszegte vissza, de nyomban mosolyogva karjába szorította és egy buja tangó táncolt vele, mert a szerep így kívánta.

— Mennyi érzékiség, micsoda fér-

ELADÓ VILLANYBERENDEZÉS

Alighasznált 2 darab fekvő elrendezésű 60 PH Schlick-Nicholson Lietzenmayer szabadalmazott

NYERSOLAJMOTOR

a hozzátartozó Siemens-Schuckert-féle villamosberendezéssel közvetlenül kapcsolva, egy-egy darab egyenáramú mellékáramkörű

dinamógéppel, egy
accumulátortöltő
pótdinamógépesoporttal.

A berendezés helyben és üzemben látható:

Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadó-
vállalat Rt.-nél Budapest, VII. ker.,
Dohány uca 12 szám

MODERN SZÉPSÉGÁPOLÁS

Amióta a történelem női ismer,

azóta ismeretes a nőnek az a törekvése, hogy testének tökéletességét mennél jobban feltüntesse és esetleges fogyatékoságait lehetőleg leplezze. Minden kérdésre ad választ és minden kozmetikai ügyben hasznos útbaigazítást és tanácsot ad ez a két kötetből álló kis kézikönyv.

Nélkülözhetetlen minden nőnek!

Mindkét kötet ára bérmentes küldéssel 1 pengő 60 fillér. Megrendelhető a Délbáb kiadóhivatalában, Budapest, VII, Dohány uca 12 sz.

fias, forró mozdulatok! — sohajtották a nézőtérén.

— Ne szoríts úgy, te örült! — súgta miss Dóra, — mert elordítom magam!

— Megöllek! — hörögte halkan Gibson, aki gyilkos kedvében volt és szörnyen szeretne volna kitölteni valakin a bosszúját.

— Micsoda szenvedély! Hogy csillog a szeme! — csodálkozott és izgult megint a nézőtér.

Szerencsére a tánc véget ért. A nézőtér tombolt. Miss Dóra dühöngve püderizte a színpaloták mögött a karján a kék-zöld foltokat.

A felvonás után Gibson alig várta, hogy Grahammal beszéljen.

— Mi újság? Telefonált?

— Igen. Herbert, John, Archibald és George urak okvetlenül jönnek.

— Nem látott semmi gyanusait? Nem keresett valaki? Nem érdeklődtek utánam?

— Nem, senkisé.

— Körülnézett az uccán is?

— Igen. Semmi gyanus készülődést nem észleltem. Egyébként szóltam a portásnak, hogyha bárkit ólálkodni látna, különösen ha az illetőnek autója is lenne, azonnal jelentse.

— Jó, köszönöm.

Gibson a tükör elé ült, vetkőzödni kezdett. Hirtelen felugrott.

— Hívja fel azonnal Overtonék palotáját!

A telefon Gibson öltözőjében állott. Egy ízben, mikor az elkényeztetett férőprimadonna már nem tudott mit kérni az igazgatójától, ezt zsarolta ki tőle.

Graham egy perc múlva jelentette, hogy az Overton-palota jelentkezett.

Gibson a telefonhoz sietett.

— Halló! — mondotta. — Otthon van, kérem, Märy kisasszony?

Otthon van kérem Märy kisasszony?...

— Nem... már régen elment!

— Hány óra tájban? Fél hétkor? És milyen ruhában volt... Tessék? Hogy itt ki beszél?

Gibson lecsapta a kagylót. Csak nem mondhatja meg a nevét? És sokkal idegesebb volt, semhogy valami okos válasz jutott volna az eszébe. Egyébként a lényegét úgyis megtudta. Ellenfele nincs otthon. Tehát elindult, tervét megvalósítani!

Az ügyelő csengője megint berregett. Gibson magára kapkodta ruháit. Az utolsó pillanatban ért a színpadra. Majdnem lekéste a jelenetét.

Mikor a szerep szerint egy kis lélekzetnyi ideje volt, kinézett a nézőtérre. Merően vizsgálta a jobb egyes páholyt. De a páholy üres volt. Gibson azonban jobban szerette volna, ha most mégis ott lett volna Mária. Mert hiszen éppen ez az üresség volt gyanús. Mária azért nem ült be páholyába, mert titokzatos tervén dolgozik. De mi lehet az?

Valaki a lábára lépett és oldalba döfte. Gibson fölrezzent. Persze nem

hallotta a végszavát. Rémes! Meg fog örülni az idegességtől! Csak már vége lenne ennek az átkozott előadásnak. Meg fogja beszélni az igazgatóval, hogy engedje néhány napra szabadságra. Kétségtelen, hogy valami baja van.

A függöny összecsapott, a színpadot kezdték az ópiumos jelenetre bedíszlelteni.

Romney halkán bekopogtatott Mária öltözőjének ajtaján.

— Kisasszony — kérdezte, — kérszen van?

— Hogyne! Jöjjön csak be, direktor úr!

Romney belépett és elégedetten dörzsölgette kezét.

— Remek — állapította meg. — A legbájosabb kínai görli, aki valaha csak színpadon mozgott. Nem izgatott?

— Oh, nem! Olvastam Napoleon életrajzában, hogy a nagy tettek előtt őrizzük meg mindig nyugalmunkat.

— Miss Overton — mondta most ünnepélyesen Romney, — még egy kérdésem lenne. Kérem, feleljen rá egészen őszintén. Úgy-e nem tervez

Visszaéléseket követnek el!

Néhány hete tapasztaljuk, hogy úgy S. H. S.-ból (Jugoszlávia), valamint Csehszlovákiából és Romániából egyes olvasóink panaszkodnak, hogy a lapot drágábban árulják, mint ahogy mi azt hirdetjük. Sajnos, az ilyen egyes előforduló esetekben nem tudunk védekezni, de figyelmeztetjük és kérjük nb. olvasóinkat, hogy semmi szín alatt ne fizessenek többet a lapért, mint ahogy mi azt feltüntetjük. Még pedig:

S. H. S.-ban :

Tolnai Világlapja 12 dinár
Déliabáb 6 ..

Romániában :

Tolnai Világlapja 40 lei
Déliabáb 20 ..

Csehszlovákiában :

Tolnai Világlapja 6 korona
Déliabáb 3 ..

Mi megüszük, mert győztük tempóval...

Tempo
Népi lap

de a tempó mégis jobban bírja a tempót

semmi titokzatos meglepetést, nem kell attól félnem, hogy valami botrány támad színésznői próbálkozásából? És különösen...

Romney megakadt, kínosan kereste a szavakat.

Máry mosolygott.

— Tudom, hogy mit akar mondani. Attól fél, hogy Gibsonnal vannak céljaim. Legyen nyugodt, mr. Romney, erről szó sincsen!

Romney szívéből kő esett le. Láthatólag megkönnyült.

— Szóval, csak fogadás? Szeszély?

— Nevezze így! Érdekes játék. Kíváncsi vagyok, mit érez az ember fenn, a forró deszkákon, a szerelem világában.

— Akkor hát csak bátorság! Hidegvér!

— Mehetünk?

— Igen! A bevezető zene elhangzott, a függönyt széthúzták, Gibson már a kereveten fekszik ópiumos álomban. Mingyárt be kell mennie.

Némán lekuporodott egy váncosra

Bármennyire is igyekezett hidegvérét megőrizni Märy, hevesen vert a szíve és mikor kilépett a színpalak mögül, bizony remegtek a lábai. Szerencsére nem kellett semmitsem csinálnia, csak némán lekuporogni egy vánkosra, Gibsonra pillantott, aki az ópiumos pipát szívta. Märy megdidergett, arcát vérhullám öntötte el az izgalomtól. Egy pillanatig attól félt, hogy elájul. De csak azért sem! Összeszorította kis öklét és vitézül tartotta magát. Ezt a játszmát nem szabad elvesztenie.

Gibson ópiummámora elérte a delíriumot. A háttérben fantasztikus bachansnők rohantak el, fátylokba burkolt görögök, akik Gibson látomását elevenítették meg. A férfi nehezen feltápáskodott, támolyogva indult a leányok felé, mire azok eltűntek. Csak a rongyos kis kínai leány maradt a színen, aki most riadtan tette arca elé a kezét. Gibson egyenesen felé nyúlt, buja, vad mosollyal, mohó megkívánással és karjába rántotta a védekező leányt. Dühös esőzkáppal árasztotta el a nyakát, haját, karját és akkor...

Gibson visszatáncorodott. Elbocsájította a kínai leányt és úgy nézett rá, mintha az eszét vesztette volna. A színpalak mögött rémület támadt. Tudták, hogy a szerep szerint a kínai leányt a primadonna szabadítja ki az örvöngő kezéből. Nem tudták, hogy mi történt Gibsonnal, aki kezét homlokához szo-

rította, mintha látomást akarna előzni. A nézőknek ez nem tűnt föl, csak azt nem értették, hogy miért nem menekül el a kínai leány Gibsontól, holott már nem is tartja a karjaiban? Ehelyett ellenkezőleg az történik, hogy kínai leány odahajol Gibsonhoz és valamit súg a fülébe. Csak két szót:

— Nyertem, Tomi!

Erre azután a nézők azt látják, hogy Gibson felhördül, hisztériásan a földhöz vágja az ópiumos asztalkát, a színpalak mögül rémülten berohan a direktor, a primadonna, a színészek, mr. Graham, és a függőnyt lebecsátják. A színház titkára a függőny elé lép és sajnálattal jelenti, hogy az előadást nem lehet folytatni, mert mr. Gibson hirtelen rosszullet fogta el.

Általános izgalom, találgatás. Az emberek felugrálnak helyeikről. Senki sem hiszi el, hogy egyszerű rosszullet történt. Merényletről beszélnek. Féltékenységi drámáról. A nézőtér feldúlt darázsfészekhez hasonlít. Senkiséme mozdul helyéről.

— Lássuk Gibson! Mi van Tommyval? — kiáltoznak.

Közben a színpadon Gibson már magához tért.

— Mindenki távozzon! — harsogta. — Ön azonban itt marad! — fordult Märyhez és megragadta a csuklóját.

— De drága mr. Gibson — siránkozótt Romney, — rettenetes botrány lesz ebből!

**Elromlott a rádiója?
Nem ég a villany?
Leszakadt a csillár?
Előírt a villanykapcsoló?
Egy kis olcsó csillár kéne
a gyermekszobába?**

Száz ilyen apró kérdés merül fel a háztartásban, amelyek mindegyike pár fillérrel megoldható. Lealkalmasan és olcsón dolgozom és nagyon kérem, hogyha szükség merül fel, írjon egy levelezőlapot, küldje le a leányt, vagy fáradjon be az üzletembe. Nincs az a csekély munka, mit nagyon szívesen ne vállalnék.

Címen: Schwarz Károly.

hat. eng. elektrótechnikai vállalat
Budapest, VII, Dohány ucca 10 szám
Telefón: J. 352-37

VADEVEZŐSÖK KÖNYVE

A vízi túristasport hasznos tudnivalóit és szokásait tárgyalja ez a pompás, 128 oldalas kis kézikönyv. — Ne szálljon vízre enélkül, mert ez minden vadevezős kiskatéja. — Ára bérmentve 80 fillér. Megrendelhető a „Délbáb” kiadóhivatalában, Budapest, VII. kerület, Dohány ucca 12 szám

— A titkár menjen vissza a függöny elé és jelentse be, hogy öt perc múlva folytatjuk az előadást. Addig azonban beszédem van ezzel a hölgyvel!

Mikor Gibson magára maradt Märyvel, szembe fordult vele.

— Miss Overton — mondotta szinte fenyegető hangon, — ön túl ment a megengedhető határon. Elkényeztetett és szabadjon őszintén megmondanom, nevetlen gyermek, aki megszokta, hogy mindenki a lábai elé boruljon és vakon kövesse szeszélyeit. Én azonban megtiltom, hogy engem válasszon különkedései céltáblájául!

— Szóval, újra elutasít? — kérdezte Märy.

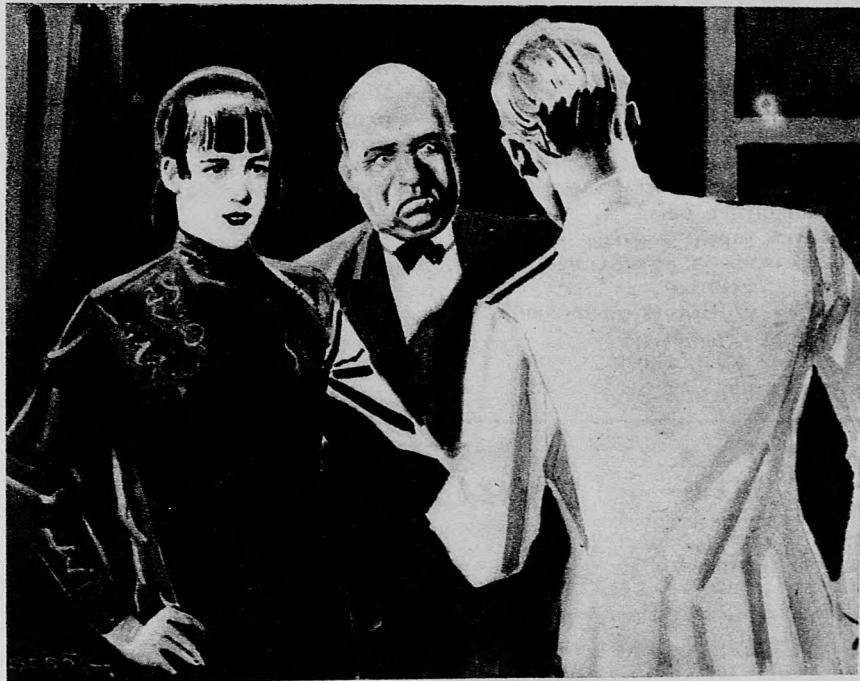
— Igen, még pedig örökre!

— Mr. Gibson, ne dobálódzunk a nagyhangú szavakkal. Lehet, hogy engem elkényeztettek, de ugyanez áll magára is. Makacs és önfejű, aki bele-szédült a tulajdon istenségébe. Kénytelen leszek tehát kissé megtépázni ezt az istenséget. Megmondtam már teg-

nap, hogy végső esetben a megfenyítéstől sem riadok vissza... magára veszen, ha erre kényszerít!

— Miss Overton, ön megfélekedezik magáról!

— Oh nem. Már egyáltalában nem vagyok izgatott. Az előbb, bevallom, volt némi lámpalázam, de most már nyugodt vagyok. Mindenesetre csodálom, hogy ilyen nyersen beszél egy úrileánnyal, akit néhány perc előtt még a karjaiban tartott és vagy ezer ember szemeláttára összecsókol. Erről jut egyébként az eszembe, hogy tartozik nekem kétszáz fonttal. És a csókjaival kapcsolatban azt akarom megjegyezni, hogy azok a nézőtérről hatásosabbak, mint szemtől-szemben. Nem kell védekeznie, elvégre színesi csókok voltak és egy statisztaleánnyak szánta, nem tudhatta, hogy az igazi nőt tartja karjaiban. Ez némi tiszteségre is vall. Igazán kár, hogy ennyire önfejű és nem tudja felismerni a tulajdon érdekeit. De hát vannak túlságo-

Beszédem van ezzel a hölgyvel!...

san óvatos férfiak, akik annyiszor csalódtak, hogy már egyetlen nőnek sem hisznek. Ezek az agglagénytípusok. Az ilyeneket kényszeríteni kell a házasságra.

— Akkor sem venném magát feleségül, ha az egyetlen nő lenne a világon.

— Ez ostoba beszéd, Tomy. Szép vagyok, gazdag, kitűnően sportolok, eredeti ötleteim vannak. Világos tehát, hogy magából csak a dac, hiúság és más efféle alacsonyrendű indulatok beszélnek.

— Miss Overton, az öt perc lejárt, ideje, hogy véget vessünk ennek a felháborító párbeszédnek.

— Igaza van. A színpadon komédiázni szoktak, én pedig most már nagyon komoly rendszabályokhoz fogok nyúlni. Jó éjszakát, kedves Tomy. Nem haragszom magára, mint ahogyan az anya sem haragszik rakoncátlan gyermekére, akit büntetni kénytelen.

És Mária kedvesen búcsút intve Gibsonnak, könnyedén ellejtett. Gibson valósággal megzöldült dühében.

— Folytassuk! — adta meg a jelt az ügyelőnek. Úgy vélte, hogy legjobban az előadásba temetkezik.

A nézőtérről harsány kiáltások hangzottak, a közönség felállva ünnepelte kedvencét, mindenki örült, hogy nem történt komolyabb baja.

— Milyen sápadt a drága, egészen zöldes az arca! — jegyezte meg sajnálkozva az egyik bakfis.

— Oh, ha én lehetnék az ápolónője! — sóhajtott egy másik.

— Virágot küldök neki! — mondotta a harmadik.

MADEIRA ÉS RICHELIEUX

Kézimunkakönyv

Ez a kézimunkakönyv Madeira- és Richelieu-mintákat tartalmaz, még pedig hétszáz szebbnél szebb rajzban. Ára bérmentve 2 pengő 50 fillér. Megrendelhető: a „Déliab” kiadóhivatalában, Budapest, Dohány u. 12.

— Én pedig dívánpárnát! — árulta el a negyedik.

És amit egyik sem mondott ki, de amiben valamennyien megegyeztek, az a gondolat volt, hogy milyen jó lenne, azt a halvány arcot pirosra csókolni.

IX.

Gibson másnap csak dél felé ébredt. Fájt a feje és rosszkedvű volt. Az előző est izgalmi határozottan megviselték.

Graham beszámolt a délelőtti látogatásokról. Két filmrendező jelentkezett, akik szerződésről akarnak tárgyalni. Befutottak a szokásos szerelmes levelek, cukrok, virágok és dívánpárnák.

— Miss Overton nem adott életjelt?

— Nem.

— Mondja, Graham, mi a véleménye erről a vadmacskáról?

— Hát nem szeretnék vele egyedül négy szem között lenni!

Gibson minden rosszkedve ellenére is elnevette magát.

— No-no, Graham, azért ne tagadja, mégis csak szebb, mint Cane Helén?

— Éppen azért veszedelmesebb is!

(Folytatjuk)

Terítés tálalás

A szép tálalás a legegyszerűbb ételt is izletesebbé, gusztusosabbá teszi. Ára bérmentve 1 pengő 20 fillér.

DÁMA ÉS GAVALLÉR

című füzet kimeríti mindazokat a formákat, melyek a társadalmi érintkezésben a jó modornak és biztos fellépésnek elengedhetetlen kellékei. Ára bérmentve 1 pengő 90 fillér.

Nekopljaj, de légy karcsú

A helyes táplálkozás szabályai. Ára bérmentve 1 pengő 90 fillér.

Mind a három füzet megrendelhető:

Déliab kiadóhivatalában, VII, Dohány ucca 12.

A kanibál-verseny szereplői

A versenyen elért időket sajnos nem lehetett hitelesíteni, mert a start nem lehorgonyzott pontonoktól történt. A hatóságok és a révkapitányság mindenben a legelőzékenyebben teljesítette a rendezőség kívánságait s ez reményt nyújt arra, hogy a jövő évi versenyen engedélyt kap a DET pontonok lehorgonyzására. A verseny után kiosztot-

zói harci kiáltásokkal, tomahawkok dobálásával élénkítik a versenyt.

A díjat, két üveg francia pezsgőt, harsány üdvölgéssel fogyasztották el.

Lassan este lesz a Dunán, a jól sikerült versenyt évadzáró klub vacsora követi. A „vadak” elszívják a békepípát, tósztok — emelkedett hangulat, jókedv — és reggelig tánc.

ták a szebbnél-szebb tiszteletdíjakat, melyek között legértékesebb volt a város által adományozott ezüst serleg.

A verseny legkedvesebb és legmulatságosabb száma a

kannibál-verseny

volt. Két „mohikán” csónak tele pápuáknak és bushmanoknak subickolt evezősökkel startolt. Ezt a számot szinte tradíciónak tekintik — és azért rendezik meg minden évben, hogy a „vad” jelleget ezáltal is jobban ki-domborítsák.

A mohikánok eve-

Dr. Kiss, Sorsich altábornagy, Metzner rendőrfelügyelő, dr. Szmoliny és dr. Budonszky a DET vezetősége és rendezősége.

Földvári weekend

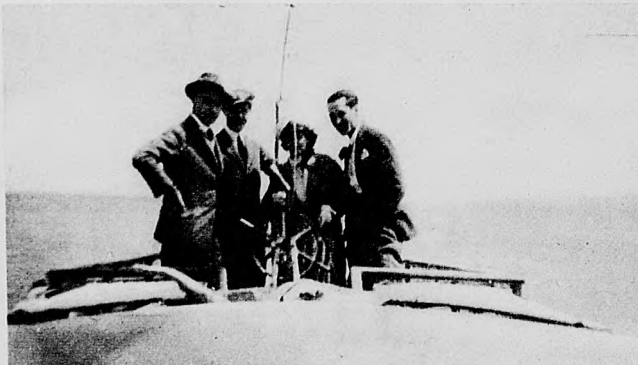
Balatonföldvár, 1929 augusztus.

A földvári szezonnak ritkán vannak váratlan szenzációi, Földváron évről-évre jóformán ugyanazok a nevek, ugyanazok az arcok jelennek meg és minden földvári öslakó előre tudja a várható társasági eseményeket. Föld-

Buttykay Emma, Kosáry Emma leánya

vár egy nagy családot alkot, amelynek vannak ugyan ágai, de amelynek

Lovag Daubner Mihály társasága

tagjai mégis érzik együvértartozásukat és nem szívesen engednek idegeneket maguk közé. Ez az együvértartozás, ez a homogenitás eredményezi azt, hogy a földváriak minden esztendőben pompásan mulatnak és külföldi utazásoknál is többre becsülik a földvári nyarat.

A hét vége itt is szombaton délután kezdődik. Fél hétkor az egész társaság a mólón gyülekezik, várják a hazafutó vitorlásokat, mint ahogy Bretagne asszonyai várják a hajókat a kikötőben. Fél nyolc előtt az állomásra vonulnak, jön a pesti gyors és hozza a vendégeket. Földvár röviddel ezelőtt elegáns, új állomásépületet kapott, itt azonban nem éri jól magát a fiatal-ság; először, mert perrónjegyet kell váltani, másodszer pedig, mert — túlságosan ki van világítva.

Befutott a vonat, megjötték a vendégek. Mindenki siet haza átöltözni, a férfiak szmokingba bujnak, mert szombat este mindig van valami cécó a kaszinóban, szombaton este tilos a kártya. Hajnalig vannak itt együtt a földváriak, csak a párok szöknek el egy-két órára, hogy motorosokba ülve beköborolják az alvó Balatont. A kaszinó ablakából itt is, ott is mozgó fénypontokat láthatunk, ezek lámpionok valamelyik vitorlásón.

Vasárnap reggel a nap ébredését *Heinrichék* harangja jelzi fél nyolc órakor. *Heinrichék* ugyanis minden étkezés előtt harangoznak, hogy a kószáló vendégeket összeteljesítjék. Ez a harangozás úgy hozzátartozik Földvár életéhez, mint Budapesthez egy *Molnárpremier*. A köránkelők, akik hajnalban már a teniszpályákon játszanak, vagy mint *Polnayék*, *Széchenyi* grófok, *Palu gyayék*, *Oftmár* Fere nék a szántódi országúton lovagolnak, arra a harang-

szóra leteszik a rakettet, leszállnak a nyeregből és hazasietnek — mert Földváron mindenki együtt reggelizik Heinrichékkel.

Reggeli után öltözködés és mindenki a kápolnába siet misére. A kápolnának Széchenyi Emil gróf a kegyura és a prédikációt vagy Harza páter, vagy a nagykanizsai piarista rendfőnök: Eberhardt tartja. A mise fél tizenegykor ér véget. Földvár hazamegy átöltözni, illetve visszavetkezni pizsamára és megkezdődik a strandélet. Ott fekszenek egymás mellett a homokban vagy lubickolnak a vízben a mágnások közül Széchenyiék, Karolyiék, Zichyék, egy-két Teleki gróf, Szentirmayék, az egyetem tudósaiból Navratilék, Korányiék, Szuckyék, a művészvilágból Bulthykayék, Szoyer Ilonkáék, a politika berkeiből Gömbösök, Eckhardték, Urmáneczkyék, Kolozsváryék, Kertész K. Róberték és a társaság többi tagjai: a Tich, Bun, lörei Tóth, Gordon, Gulden, Szuppán, Perczel, Gálos, Schilhahn, Pilisi-Ney, Jakabfalvy, Kovách, Huttyray, Grosz, Sasváry, Tasnády, Terray, Szlomka, Bibó, Kienaszt, Burger, Szánthó Koós, Kospallagi, Szandlner, Szaudtner, Jókay, Szilágyi és a híres három földvári-váry Zalaváry, Egerváry és Temesváry familiák. Gyönyörűen színes a strand, sok színes fürdőruha és sok, nagyon sok szép leány!

Két órakor ebédel Földvár és törvény van arra, hogy délután nem

Petrick Péter

motorosok árnyai suhannak, a fák között párok osonnak és szinte fáj az ember szíve, amikor éjtélkor indul a vonat, a nagyváros, Budapest felé.

Akik pedig ittmaradnak, végre nyugovóra térnek. Mindenki fáradt, sok volt a jóból, hiszen a táncos lábak jóformán meg sem álltak, szombat estétől volt tánc, volt sport és bizony a szegény nyaralókra ráfér az az egyheti pihenés.

SALAMANDER

P. 10.- P. 16.- P. 20.-

VII, Erzsébet-körút 36 IV, Kossuth Lajos uca 2 Szeged, Kárász uca 6
IV, Keekeméti uca 19 VI, Andrásy-út 37

* Társaság *

A Lovardában minden csendes

A Lovarda éppen úgy hozzátartozik a pesti romantikához, mint a Stefánia út, a Park Club vagy a Sziget. Tavasszal és ősszel megtalálható itt mindenki, aki a pesti társaságban számít és délben, amikor az Elnök úr, az örökké fiatal Andrássy Géza ceremóniáját tartja, a Lovardában üdvözölheti a két kaszinó kitünőségeit.

Nyáron kihalt a Lovarda környéke. Az idei nyár azonban kissé bizonytalan, nem mindenki utazott el és aki el is utazott, gyakran ruccan fel Pestre. Ezeknek a pesti felruccanásoknak egyik állomása mindig a Lovarda,

ahol le kell adni néhány szervuszt, ki kell cserélni a nyaralási pletykákat, fel kell pattanni valamelyik táltsra, azután ki a Pongrácz úti telepre egy kis vágatásra, egy kis ugratásra.

Mert a Pongrácz út környéke az idei nyáron sokkal népesebb, mint máskor. *Fáy-Halász* Ida valóságos akadályversenyt rendez *Bodó* Imrével, *Széchenyi* Irma grófnő „Csaplárosné”-ja hangos nyerítéssel kapálja a homokot, *Almássy* Pál gróf lassan üget minden szép asszony mellett és az őszi programok iránt érdeklődik, *Kaffka* Zoltán és *Reznek* Jenő doktor

Fáy Halász Ida és *Bodó* Imre

olyan komoly tréninget folytat, mintha a jövőben minden versenyt meg akarna nyerni, gróf Gyürky Aladárné váltott lovakon, az „Auréliá”-n vagy a „Kótyá”-n nyargalja körül a telepét, Éber Amália, aki szintén fel-felrándul a Lovardába, a barriére-ugratást gyakorolja és gróf Apponyi Györgyné vidáman táncoltatja „Csinom Jankó”-ját. Ezek a hölgyek és urak természetesen nincsenek egész nyáron Pesten és a Lovarda környékén is csak napokra tűnnek fel.

A forró déli nap nem alkalmas a lovaglásra, ilyenkor kiürül a Pongrácz úti telep és a lovasok tereferére gyűlnek egybe a hús, fedett Lovardában. Bel- és külföldi fürdőhelyek kerülnek

itt sorra és nevek, amelyek országos hírnagságokat takarnak, de akikről itt csak így beszélnek:

— A Pista... a Dudi... a Berci bácsi...

Pihenő után távozik a társaság. Vannak, akik a volán mellé ülnek és nyolcvankilométeres átlaggal repülnek a Balaton felé, vannak, akik hazamennek lefüggönyözött hús szobákba, vannak, akik a Szigeten ebédelnek. És délután csak a lovak nyertése és a csutakoló legények éneke hallatszik a Lovardában, ahol még minden csendes, de ahol szeptemberben élénk és pezsgő élet kezdődik.

Bedeő István

Négyfogatú hajtóverseny lesz Pesten

A négyesfogat é specialitás, mint a a gulyás, de valahol ben nem foglalkoznak szerűen. Négyesfogat könnyű mesterség gyepőlőszáron vezet adat. Az idén, é néhány lelkes sportvete ennek a gyakorlását és az versenyen akarják ményét bemutatni.

Ki?... Mit?... Hol?...

Wenkheim László gróf alföldi birtokán az elmúlt héten méreteiben impozáns aratóünnep folyt le. A mulatság, amelyen mintegy nyolcszáz arató és hatvan vidéki vendég vett részt, kerek negyvennyolc óra hosszat tartott.

Gömbös Gyula honvédelmi államtitkár, aki igen gyakran jelenik meg a földvári strandon, a nyarat, mint rendszeren, tétényi villájában tölti.

Somssich József gróf külföldi utazása után családjával csóri birtokára költözött, ahol egészen szeptember végéig marad. Ugy halljuk, hogy szeptember harmincadikán nagy mulatsággal búcsúztatják majd el az idei vakációt.

KonkolyThege László államtitkár családjával Skóciába utazott, ahol barátait látogatják meg.

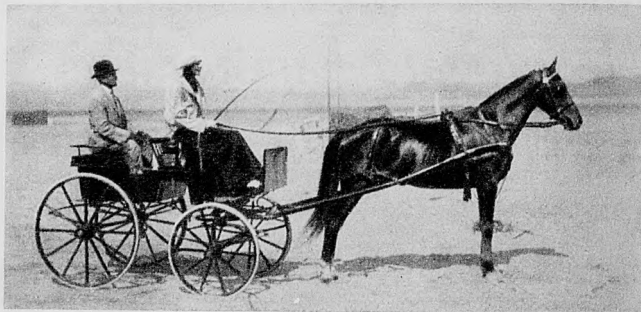
Károlyi Fruzsina grófnő és **Károlyi István** gróf Hollandiában nyaralnak a Zuider-tó partján.

Szentpéteri Joachim gróf, aki mintegy májusban Hollandiában.

úgy tudja, hogy rendkívül értékes vadásztrofeákat hozott magával, a gróf azonban egyelőre az utazás fáradsalmait piheni ki.

Barkóczy altábornagy Zell am See-ben tölti szabadságát és hatalmas kirándulásokat rendez a hegyek közé.

Báró Papp Géza azzal lepte meg az

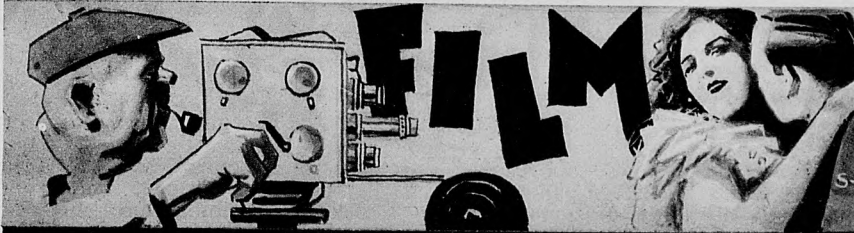

gróf Széchenyi Mihályné Cséry Sári Balatonföldváron

arisztokrata társaságot, hogy egy szép napon nyomtalanul eltűnt Füredről. Természetesen, azonnal megindult a nyomozás, hogy hová lett a népszerű és közkedvelt báró, akit végre is Doliban, egy gyönyörű és kies fekvésű olasz falucskában fedeztek fel. Hogy Papp báró miért utazott oda? — qui sait?

Vitéz Kovách István főhadnagy, a "fant terrible"-je Aligán készül az őszi lovasszezonra.

Pletyka: A zöldszürke Buick az elvált grófnéé, a piros Amilcar a tábornok fiáé. A Buick és az Amilcar hetek óta futottak egymás mellett. Mostanában csak a Buickot látni, de a kocsiban ketten ülnek.

Evelyn Brent legújabb filmszerepében (Foto Paramount)

Ékes
a
azás
See-
ki-
özé.
az

zép
ról.
t a
erű
is
ésű
ogy

a
je
az
sze-

öld-
az
e, a
r a
A
mil-
fu-
más
ná-
uic-
e a
ten

A magyar filmgyártás bölcsője *

Az évek óta húzódó filmrendelet megjelenésének küszöbén állunk. A legnagyobb érdeklődés és izgalom előzi meg a rendeletet. A szakma és a sajtó után most már a közönség is fokozott kíváncsisággal várja, hogy lesz-e magyar film, ha igen: milyen?

Mint mindenütt a világon, nálunk is nagy harc folyik a beszélő- és a némafilm körül. Üzleti szempontból egyelőre kizárólag a némafilm rentábilis — kétségtelen azonban, hogy a publikum haladni akar a világgal és fokozott érdeklődéssel várja a hangos filmet. Ha meg is indul a magyar filmgyártás — a hangos magyar film egyelőre a jövő zenéje, Magyarországon, akárcsak 1914 után, mikor kényszerítve voltunk rá — csak a magyar nyelvterületre alkalmas némafilmgyártása indulhat meg. Egyelőre be kell majd érünk a néma, de termé-

szetesen technikailag és művésziileg tökéletes magyar filmmel.

Érdekes visszapillantani ebből a fontos és nagyjelentőségű alkalomból az 1914 előtti filmekre. Hogyan indult és milyen lépéseket tett, mikor még gyerek cipőben botorkált a magyar film?

Olyan régi filmekre bukkantunk rá, amikről már jóformán senki sem tud és amik meglehetősen kedves, naiv tapogatózások az ifjú magyar filmgyártásnak. Mindenesetre megszívleendő példát nyújtottak lelkeségükkel, ambíciójukkal a mostani idők nehezen mozduló urainak.

Az első magyar filmek *Uher*, *Projetograph*, *Pathé* és *Janovics Jenő* gyártmányai voltak.

Kevesen emlékeznek már arra, hogy az „*Aranyásó*” című *Projetograph*-film írója nem kisebb ember volt,

Csontos Gyula (a kepen jobboldalt) a „Soha többé, mindörökké” című vérjagyasztó drámában

mint Molnár Ferenc. Érdekes út vezetett a kis fabódés „Apolló”-ban játszott magyar filmtől a hollywoodi Stúdiók versengéséig.

De Molnár Ferencen kívül is számtalan olyan tehetséget revellált a gyerekeipós magyar film, akik ma egész Európa és Amerika filmgyártásának a büszkeségei lettek.

Ki emlékezik még Fedák Sári első filmjére, a „Két nővér”-re vagy a „Szőke hajú sphinx”-re, melyben Márkus Emília hatalmas sikereket aratott. Mind a két filmet az Uher-gyár készítette.

Közvetlen ezek után született meg „Az utolsó bohém” — Nyáray Antallal a főszerepben. Ez volt az első magyar filmszkeccs. Szintén a Projetograph készítette és a régi Apollóban frenetikus sikerrel játszották. Szegény jó Nyáray Tóni. Feledhetetlen játékát végig sirta a régi jó publikum.

Az első magyar filmek 1911—13-ban a népszínművek voltak. A „Szökött katona”, majd „A csikós” és a „Falu rossza” Várkonyival és Berky Lilyvel. Ekkor indult meg a Janovics Jenő

film-kampány, mely több mint harminc filmet készített.

Milyen rendezői és színészi tehetségek bukkantak ekkor a napvilágra. A közönség rajongott a magyar kedvencekért és ennek a hatása alatt még a francia Pathé-gyár is magyar filmeket készített. Ezek a legrégebb magyar filmek közé tartoznak. Ha nem nőtt volna annyira a szívünkhöz ez a gyámoltalan tehetséges — magyar film, — nevetnünk kellene ezeken a primitívsegeken. A „Barlanglakók”, a „Rejtély”, a „Makkheles” voltak ezek a filmek. Della Donna Eugénie, Haraszli Mici és Tarnay Ernő a főszereplők.

1913-ban kezdték készíteni Budapesten az első „vegyes” filmet, ami 15—20 évvel azután annyira divatba jött. A párizsi Pathé-gyár csinálta Pesten a „Cigányprimás” című filmet. Két francia szereplőn kívül mind magyarok játszották. Közvetlenül a háború előtt készült el a film. Akkoriban már izott a talaj. Mindenkiben kémet, ellenséget láttak és így történt, hogy a „Cigányprimás” című magyar-francia film színre sem kerülhetett és mind a

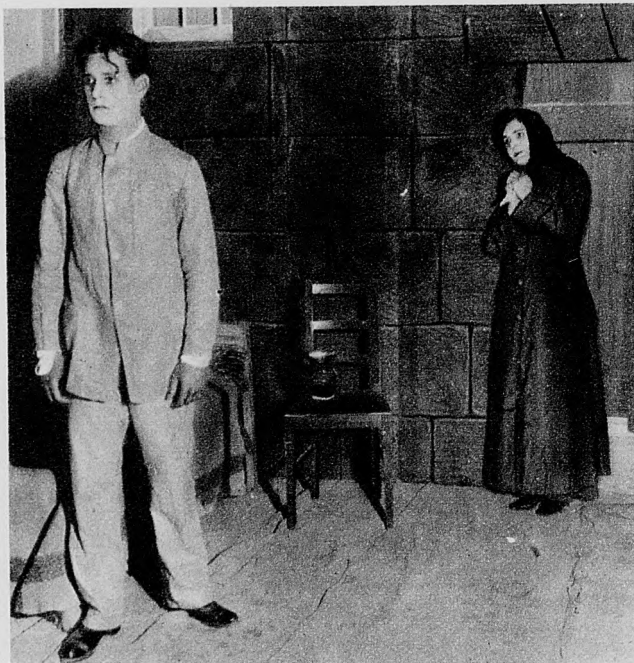
Mészáros Alajos „érendfeszítő” filmszerepében.

Janovich Jenő dr., László Aranka, Lengyel Vilmos és Szakács Andor az egyik legelső magyar filmben

mai napig a legsötétebb ismeretlenségben roszdásodott és száradt a film-

vállalat padlásán. 1914-ben, a háborút megelőző hónapokban még sok magyar

Várkonyi Mihály és Berky Lili első filmjükben

film készült el. Ekkor született meg *Beöthy László* első filmje, *Bíró Lajos* nagysikerű drámájának filmváltozata, a „*Sárga liliom*”. Az első *Petőfi*-film 1913-ban készült. Az „*Apostol*”-t készítette el a *Ihália*.

Most ugyanott állunk, mint abban az időben. Az új magyar filmgyártásnak ugyanúgy kell megindulni, mint 1911-től 1914-ig, majd 1914 után egészen 1920-ig. A magyar film bölcsőjét a dán „*Nordish*” valamikor annyira ismert jegesmedve feje ringatta. Most új művészet, új technika hódít a nagyvilág filmstúdióiban. Nekünk ezeket is utól kell érniünk.

Baróti Zoltán.

Magyar filmeket gyárt ősze! *

* Szőreghy Gyula BUDAPESTEN

Szőreghy Gyula egyike volt azoknak, akik hamarosan megérették a film óriási perspektíváját s teljesen a film felé orientálódtak. Szőreghy rendkívüli sokoldalú színész volt, operettben, drámában és vígjátékban játszott, mielőtt filmezni kezdett volna.

Kertész Mihály, a már világhírűvé vált magyar filmrendező ismerte föl Szőreghy filmjátszó képességeit s az első Kertész filmekben Szőreghy már fontos szerepeket kapott. Később az *Uher*, majd a *Korvin* filmekben játszott Szőreghy, azután amikor a magyar filmgyártás megszűnt, a wieni *Sachához* kapott szerződést, majd egyszerre Berlinbe tette székhelyét.

A talentumos Szőreghy Berlinben is kitűnően érvényesült, ő az egyetlen magyar színész, aki minden berlini filmgyárban működött és se szeri se száma azoknak a filmeknek, amelyekben szerepelt. Időközben a rendezés tudományát is elsajátította: egy pár filmet sikerrel rendezett.

A berlini fimvilágban nagyon nehéz érvényesülni. Magyar színészek közül alig egy-kettőnek sikerült. Szőreghynek szerencséje tehetségén, sokoldalúságán kívül abban a körülményben is rejlett, hogy a filmezés tudományát már idehaza Budapesten is elsajátította s teljes felkészültséggel ment külföldre, azonkívül a maszkokban már abban az időben egészen szenzációs dolgokat produkált.

Utoljára a *Generál habka* című film főszerepét játszotta el igen nagy sikerrel. Ez a film ebben a szezonban hozánk is eljut. Erdekessége a filmnek, hogy azt Kertész Dezső, Kertész Mihály öccse rendezte.

Most aztán Szőreghy Gyula életében olyan fordulat állott be, amely minket magyarokat elsősorban érdekel. A berlini „Derussa” négy filmre adott Szőreghynek megbízást. Ebből egyet Szőreghy már meg is csinált, a másik három azonban a jövő hónapban nálunk készíti el magyar szereplőkkel.

Ezek a filmek hosszabb lélegzetű vígjátékok, amelyekben igen sok ma-

gyar vonatkozás is van. Szőreghy már csak azért is itt veszi fel a filmet, mert nagyszerű plein airekben akarja bemutatni a magyar vidék egyes szépségeit.

Szőreghy Gyula most pár napig Pesten járt és előkészületeket tett a filmjei megcsinálására. Tárgyalt színészekkel, operatőrrel, műszaki személyzettel. A belső felvételeket a Korvin műtermében szándékozik megcsinálni.

Természetesen nemcsak a szakközönység, hanem a film iránt rajongó publikum is érdeklődéssel tekint Szőreghy vállalkozása elé. Itt folyton csak tervezgetnek, ankéteznek a filmgyártás problémájáról és végül is egy külföldre szakadt érdemes magyar színésznek kell megindítani a nehezen induló magyar filmgyártást.

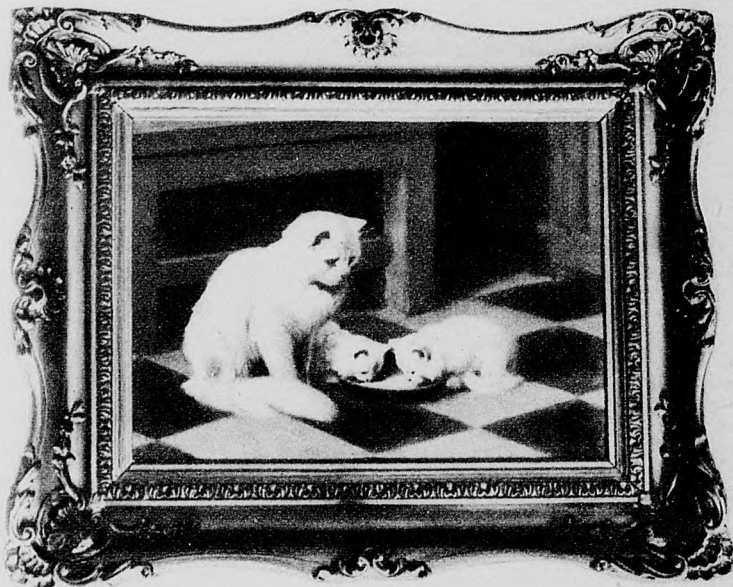

Szőreghy Gyula (jobb oldalt) Kertész Dezső filmrendező társaságában

Mutatóképek a Solymosi képszalon (Kossuth Lajos u. 13)
Szent István-ünnepségi nagy képkiallításából

Nagy Vilmos: *Vasárnapi illet*. (30 pengős havi részletfizetésre is megvásárolható)

Peyer Artur: *Önzetlen anyai szeretet*. (30 pengős havi részletfizetésre is megvásárolható)

C. Vogel: Eresszések hozzám a kisdedeket.
Eredetije a világhírű firenzei Uffizi-képtárban

Itt levágandó

Megrendelési lap

T. Solymosi képszalon

Budapest, IV, Kossuth Lajos ucca 13

Megrendelem Önnél C. Vogel: „Eresszések hozzám a kisdedeket” című világhírű festményének színes művészi fotográfiáját 28×38 cm. nagyságban, 10 cm. szélességben, aranszélű, díszes, fekete keményfa keretben, 48 pengő árban, amely összeg szállítástól kezdődőleg 4 pengős havi részletekben fizetendő. Kötelezem magamat havi 4 pengőt az Ön által beküldendő postacsekklapon pontosan fizetni. Az első 4 pengőt szállításnál utánvehető. Ha ezt a megrendelési lapot nem akarja kivágni, megrendelheti levelezőlapon is Délbábra való hivatkozással.

Név: _____

Foglalkozás: _____

Pontos cím: _____

Itt levágandó

Miért nem kap a Stúdió eredeti színdarabokat?

Sehol a világon nem kerül színre annyi gyenge színdarab, mint a budapesti stúdióban, ahol örülnünk kell, ha néha napján a budapesti színházak két-három évvel ezelőtt lejátszott darabjait hallgathatjuk. Azok, akiknek lámpákészülékük van és Európa többi adóállomásait is foghatják, joggal csodálkoznak ezen. Hiszen, hogy csak mást ne mondjunk, a berlini rádió-állomás állandóan lépést tart a színházak eseményeivel.

A színházak műsordarabjait — mint legutóbb is Lehár Friderikáját — mind meghallgathatjuk a rádióban a színházi bemutatót követő néhány hét múlva. Nem jöhet Berlinbe olyan vendégénekes, vagy énekesnő, akit ne hallhatnánk a mikrofonon keresztül is.

A német rádiótársaság azonban ezzel sem elégszik meg, hanem

neves német írókkal írat színdarabokat, egyenesen a rádió számára.

Nehogy azt gondoljuk azonban, hogy ezek a színdarabok, hangjátékok csak olyan hirtelenében összetákolt művek. Nem. Ugyanolyan értékes alkotások, mint ha valamely színház számára készültek volna. Ez természetes is, hiszen azonkívül, hogy az író nevével fémjelzi művét, tekintélyes honoráriumot kap, amiért érdemes komolyan és lelkiismeretesen foglalkozni a dologgal.

Mindennek előrebocsájtása után most nézzük meg, hogy mi a helyzet nálunk, a magyar stúdióban. A régi agyoncsépelt színdarabokon kívül csak olykor-olykor kapunk egy-egy hangjátékot, amelyeknek írói között csupa ismeretlen, fiatal név szerepel.

Nem is akadt eddig még egyetlen egy neves magyar író sem, aki hangjátékot írt volna a Stúdió számára.

Vajjon mi lehet ennek az oka? Talán a magyar írók nem tartják méltónak a rádiót arra, hogy azon keresztül megszólaljanak? Nem. Más itt a hiba. A Stúdió vezetősége az, aki elriasztja íróinkat a rádió-színdarabok írásától. Tudni kell ugyanis azt, hogy

a magyar rádiótársaság pontosan ugyanannyit fizet a szerzőnek egy új darabért, mint egy olyanért, amelyet a színházak már agyonjátszottak.

Kettőszáztízpengő a legmagasabb honorárium, amit egy író kaphat darabjáért a rádiótársaságtól. Ez az összeg még egy lejátszott háromfelvonásosért is kevés, mert körülbelül az egynapi színházi tantiem felének felel meg. Ezzel szemben egész bizonyos az, hogy a rádióelőadás után nem lehet már olyan közönségsikere egy darabnak, hiszen egy-egy rádióelőadást több százezer ember hallgat végig.

Ha néhanapján mégis a mikrofon elé kerül egy-egy ilyen darab, annak az a magyarázata, hogy a fiatal és névtelen írók így akarnak szóhoz jutni. Mindenesetre elismerésre méltó, hogy a Stúdió teret enged fiatal íróinknak, de valahogy az a gyanú él bennünk, hogy mindezt csak azért teszi, mert így olcsón juthat hozzá eredeti dolgokhoz.

Mutassa meg végre a magyar rádiótársaság, hogy nemcsak akkor áldozatkész, amikor adminisztratív kérdésekről van szó, hanem

végre teremtsen rendet a rádió-színdarabok dzsungelében.

Külföldi mintára kérje fel íróinkat hangjátékok írására és fizesse is meg őket.

Sz. Ö.

AZ ANTENNA HIRE!

Százkilenevenhárom rádióállomás van Európában, amelyből a legtöbb — számszerint harmincegy — Svédországra esik. Ugyanennyi rádióállomással szerepel a statisztikában Franciaország, míg ezt követi Németország huszonhat és Anglia huszonegy adóállomással. Egyébként már csak három országnak nincs adóállomása. Ezek Görögország, Bulgária és Portugália, melyek politikai szempontokból ellenzik a rádió bevezetését.

Szabadtéri előadást rendez a Stúdió a közeljövőben a Millenáris sportpályán minimális belépődíjak mellett. Az előadást természetesen közvetíteni fogja előfizetőinek a rádió.

Az amerikai adóállomások műsorát fogja ősztől kezdve közvetíteni többek között a bécsi Stúdió is. A közvetítés minden hónap első hétfőjén lesz.

Tizenötmillió dollárt fizettek ki az amerikai adóállomások az elmúlt évben a mikrofon előtt szereplő művészeknek. Ez a hatalmas összeg azt bizonyítja, hogy az Egyesült-Államok rádiótársaságai semmi áldozattól sem

riadnak vissza, hogy előfizetőiket a legtökéletesebb műsorral szórakoztathassák.

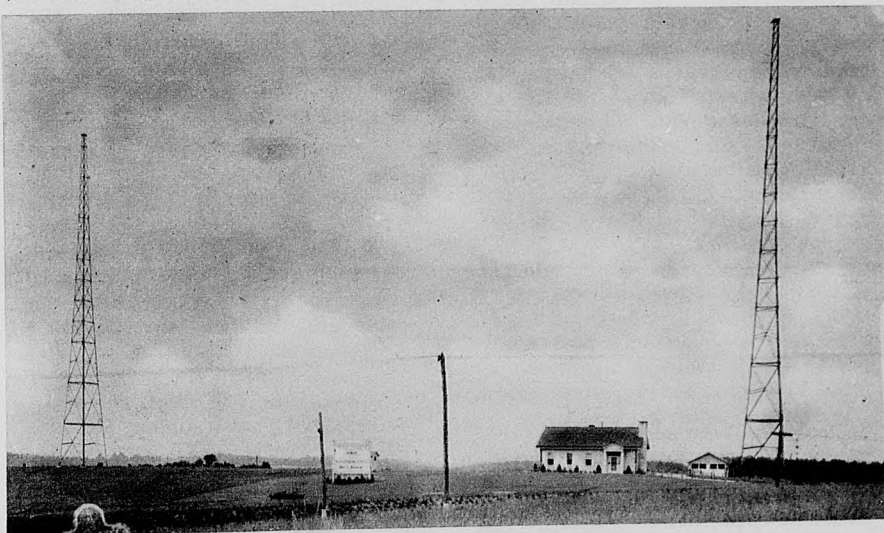
Építik a prémvadászok adóállomását a szibériai Turnchanszkban, amelyen kizárólag híreket és időjárásjelentéseket fognak leadni.

Érdekes újítást vezetett be az amerikai Shenectadi adóállomás, ahol a sikerültebb műsorszámok után a konferanszie „Köszönjük az elismerést”-tel bücsüzik az előfizetőktől.

Ki kell világítani az antennatornyokat ezentúl Amerikában, mert a repülőgépeket többször baleset érte a sötétben észre nem vehető hatalmas antennarábócok miatt.

Rádió házasságközvetítő irodát nyitott a tokiói adóállomás, kizáróan leányok számára. Minden héten egyszer összegyűlnek a japán leányok a tokiói Stúdióban és a mikrofon előtt bekonferálják magukat és főleg természetesen azt, hogy mennyi a hozományuk. A jelentkező férjjelöltek leveleit a Stúdióba kell küldeni. A kitünő intézménynek csak egy hibája van, még pedig az, hogy a tokiói Stúdióban a televízió egyelőre még nincs bekapcsolva.

Odry Árpád első fellépése, nyári szabadsága után, a Bánk bán címszerepében lesz, amelyet a jövő héten fog közvetíteni a Stúdió.

A ballimorei antennatornyok

JOHN ÉS JACK

Vigylék egy felvonásban. Irta: Vitéz Miklós

Minden jog a szerzőé. Előadási jog a Magy. Színpadi Szerzők Egyesületénél. (Budapest Miksa ucca 7) szerezhető meg

Személyek:

John
Jack
Ellen
Edgar
Pollack
Morrick
Mac

Színhely egy Ohióbeli városka bíróságának tárgyalási terme

Mikor a függöny felmegy, nincs a színen senki, de a jobb és bal ajtó mögül John és Jack dühödt kiáltásai hallatszanak.

Pollack (ötven év körüli kopaszodó kis köpcös ember, őszülő poszszakállal. Izgatottan rohan be a közepén. Kétségbeesetten hallja John és Jack kiáltásait. A következők alatt a jobb ajtótól a bal ajtóig szalad): Ur-isten, meg kell bolondulni! (a jobb ajtó előtt) Johnom, édes Johnom, csillapodj, légy férfi. Te benned minden bizodalom. Már küldtem a bíróért, azonnal itt lesz! Az majd megtanítja Jacket!

John (hangja a bezárt ajtó mögül): Eresszen ki! Nem akarok azzal a vadállat Jackkel találkozni!

Pollack: De értsd meg, hogy tönkre megy, becsukhat a színházam, ha ti nem egyeztek meg!

John: Inkább a színházat csukja be, mint Jackket gyilkosságért, ha megöl engem!

Pollack: Nem öl meg... Itt lesz a bíró... Alapos legény... Rendet csinál köztetek...

Jack (a baloldali ajtó mögül dühösen szitkozódik): Eressz ki, vén róka!

Pollack (átszalad a másik ajtóhoz): Jackkem, drága fiam, maradhass. Te benned minden bizodalom. Mingyárt itt lesz a bíró, majd megtanítja Johnnt!

Jack: Füttyülök a bíróra, füttyülök terád! És elem ne jöjjön az a csirkefogó John, mert széttépem! És hol van Ellen!? Beszélni akarok vele!

Pollack: Itt lesz, ő is... Beszélhetsz... Mindent megbeszélünk szép nyugodtan... (Az üvöltés és az ajtórázás tovább tart. Pollack a közepre jön, fülét befogja és kétségbeesetten átkozódik.) Ur-isten, csak szinésznel ne!! Inkább lennék állatszeliidító. Ur-isten, ha én egyszer kiadhatnám a mérgemet, napok alatt egy egész állatkertet pusztítanék ki!! (Berohan a közepén Mac és ijedten áll meg Pollack előtt.)

Mac (nyurga, esetlen legény, félig cowboy, félig valami uniformisféleben): Mister! Már jön a bíró úr!

Pollack (örvendve): Igazán? Hála Istennek!

Mac: Hanem haligattassa el ezeket a rondákat addig, mert nincs olyan kedvibe a bíró úr! Én tudom, ha így felkeltéskor a revolvere után kap vagy hozzám vágja a eszímáját, az rossz jel...

Pollack: Igazán?! Akkor ő az én emberem! (Pénzt ad Macnek.) Nesze, fiam. És kapsz a mai előadásra még két finom karzatjegyet is, ha ugyan ezek miatt az átkozottak miatt egyáltalában lesz előadás!

Mac: Hát ez a két rusnya pofa is játszik?

Pollack: John és Jack!? Majd meglátod... Olyat még nem láttál!

Elutazása előtt

Dr. Morison
szórtelenítőt
vegyen

Ők az attrakciós fenomének! A frász törje ki őket, nem megőrültek mára?!!

Mac: Asszony miatt! Asszonytul vadul mindig a férfiember! (Hirtelen elhallgat, mert lépteket hall.) Jaj, vigyázzon, jön a gazdám!

Morrick (negyven év körüli tagbaszakadt férfi, bricseszben, csizmában, revolverrel, széleskarimájú kalapban. Belőki maga előtt az ajtót): Itt vagyok! Na, mi baja van magának?

Pollack (megrettenve): Bíró úr — mister Morrick — én Pollack varietéigazgató vagyok.

Morrick: Ahá! Hát maga ragasztatta teli a házam falát azokkal az istentelen plakátokkal!? John és Jack, a groteszk attrakciós fenomének?? Igen? — Tíz dollár büntetés!

Pollack: De bíró úr... (tjeden fizet).

Morrick: Hallgatni és fizetni. — Mac vedd el tőle. Bevezetni a bírságnaplóba! — Ugy! És most mondja, mi baja van?! És ki az a csinos kis nőszemély odakünn?

Pollack: Miss Ellen, jaj, kérem, ő miatta van minden... Katasztrófa, bíró úr, katasztrófa!!

Morrick (felmegy a dobogóra, az asztalra dobja a kalapját): Most beszéljen, de röviden!

Mac: (kimegy.)

Pollack: Kérem a John és Jack lemondták a mai előadást és a három évre szóló szerződést fel akarják bontani!

Morrick: De miért?

Pollack: Titok, bíró úr, mély titok... Rejtély... Megáll az ember esze!

Morrick: Ne jajgasson! Tartson fegyelmet, ha ilyen komédiás néppel dolgozik!

Pollack: Azt könnyű mondani... Bocsánat... bíró úr nem nős?

Morrick: Semmi köze hozzá!

Pollack: Jaj, csak azért, bátorkodtam, hogy akkor talán inkább keresztüllátna ezen a pokoli histórián. Az én eszem felmondja a szolgálatot! Nem vagyok képes rájönni, hogy jövök én ahhoz,

hogy idejön az a miss Ellen, mire föl John és Jack kirúgják a színházból a publikumot, egy telt ház publikumát!? Tudja, mi ez?

Morrick: Elég! Hol vannak most?

Pollack: Egyik itt, másik ott. (Az ajtókra mutat, mely mögül most újra kiáltozás hallatszik.)

Jack (hangja balról): Eresszenek ki! Széttépem azt a gazembert!

Pollack: Ez a mérges Jack!

John (hangja jobbról): Eresszen ki! Nem akarok találkozni azzal az örülttel.

Pollack: Ez a szelíd John...

Morrick (dühösen csap az asztalra): Mi ez itt?! Menaszéria vagy bíróság?! Mondja nekik, ha még egy mukkanást hallok, hát én csendbe teszem őket!

Pollack: Nyitom. (Gyorsan az ajtóhoz megy, óvatosan megfordítja a kulcsot a zárban és még mielőtt kinyílnának az ajtók, a jobb háttérbe, a padba húzódik.) Uristen, mi lesz itt?!

Morrick (pillanatnyi várakozás után lejön a dobogóról és a közepén szétvetett lábakkal, mint egy állatszeli-dtő kiált): Halló, mister John

Gubaesi út 13.

és Jack, kibujni! Kezdődik a fargyalás. Aló mars! (Villogó szemekkel néz a megjelenő Johnra.) Van szerencsém, miszter John és miszter... (a torkán akad a szó Jack megpillantásakor. Elképedve néz hol az egyikre, hol a másikra, mert John és Jack arcra, ruhára, termetre pontosan egyformák).

John (30 körüli férfi, vörös hajjal és oldalszakállal, sötét, bőráncú nadrágban és kabátban, fehér mellényben. Kezében kemény kalap és sétapálca. Engesztelékeny, csendes, simulékony modorú ember. Ugy az ő, mint Jack játékan groteszkül érzik, hogy az itt lejátszó eseményekben is egy kicsit a varietébeli John és Jack játékát folytatják): Alázatos szolgája...

Jack (külső megjelenésre egészen olyan, mint John, csak állandóan dühös, sértett és hangos. Kézzel, lábbal, bottal, kalappal hadonászva ront be): Te gazember, csaló, csirkefogó! John (engesztelőleg): De Jack, az urak előtt? Két jóbarát?

Jack: Barát?! Ki? Te? Nekem? Hitvány, alattomos kutya! Tolvaj! Takarodj!! (Neki akar rontani.)

John (védekezően tartja maga elé a botját, kalapját): De Jack, ne izélj... Tévedés! Szavamra, tévedés! Segítség! Biróság!

Morrick (első meglepetéséből magához térve, habozás nélkül előránlja a revolverét és a levegőbe lő): Halt! Figyelmeztetem a tárgyaló feleket, őrizkedjenek minden tetszés vagy nem tetszésnyilvánítástól! Különben a második golyót már valami érzékenyebb helyre ereszttem!

John: Nagyon helyes!

Jack: Gyáva kutya!

Morrick: Ugy és most fel a kezekkel! Miszter Pollack, halló, hová az ördögbe lett? (a pad alól előbujó Pollackhoz) Jöjjön és fegyverezze le az ellenfeleket! Vegye el tőlük a kalapot, botot és minden egyéb löfegyvert! (Nevel.) Egy-kettő

Pollack (előkecmergett, szuszogva megy Johnhoz, elveszi a kalapját, botját): John, fiam, légy eszeden. (Átme-

Jackhez és ugyanazt cselekszi vele.) Jack, fiam, nyugodj meg. békülj ki vele... (Az elvett holmikat a következők alatt a padra teszi).

John: Ne merj tegezni! Utálok kegyedet! Hol van Ellen?! Senkihez semmi közöm! Megyek Ellenhez! (Indul kifelé.)

Morrick (határozottan — kezében a revolverrel): Itt marad! Miss Ellen itt van. Majd szólítani fogom, ha szükség lesz rá! Egyelőre a mister Pollack által panaszolt szerződés-szegést tárgyalom!

Jack: Nem érdekel! Vegye tudomásul mister Pollack, én ezzel a csirkefogóval többet nem lépek fel!

Pollack: De Jackem, három évre szóló szerződésünk...

Jack: Füttyölök rá! Állítson mást ehelyett a disznó helyett, aki megcsalt, bemocskolt!

John: Jack ne légy goromba! Elvégre azért te mégis gentleman vagy.

Jack: De te vagy gazember! Bíró úr, ez a hitvány fráter, tegnap feldulta az egész életemet.

John: De nem, bíró úr, magyarázza meg neki, hogy nem. Itt tisztán a köztünk való hasonlóság folytán került miss Ellen... és én abba a helyzetbe. De erről a hasonlóságról én nem tehetek!

Jack: Hasonlóság, gazember! Ha Ellent meg is tévesztette, de te tudtad, hogy te nem vagy én! Bíró úr, ez a szélhámos nekem adta ki magát!

John: Rágalom! Csak nem volt lelki-erőm felrázni miss Ellent a tévedéséből.

Jack: Na majd én felrázlak! (Neki akar rontani, de eszébe jut Morricks revolvere és hirtelen megáll.) Bíró úr, intézkedjék, hogy fogja be ez a száját, mert rossz vége lesz!

Morrick: Csend legyen! Mister Pollack előadta, hogy maguk, dacára a még három évre szóló szerződésüknek, ma megtagadták a föllépésüket. Továbbá, hogy milyen erkölcsi és anyagi kár háramlik rá ebből...

Jack : Ő mer erkölcsről beszélni ?!
Lenyúzza az egész társulatot !

John : Legtöbbjének nincs egy rendes ruhája !

Morrick : Örömmel állapítom meg, hogy valamiben mégis egyetért mister John és Jack. *(Nevet.)*

Pollack : De ez rágalom ... tiltakozom ellene !

Morrick : Csend ! Felszólítom mister Jonht és Jacket, adják elő védekezésüket itt.

Jack : Nincs védekezni valóm ! Én fő magánvádoló vagyok !

Morrick : Üljön le. Hallgasson ! *(Jack egy székre ül.)* Mister Jonht kérdzem. Hogy hívják ? ki maga ?

John : A John és Jack attrakciós fenomének közül a John 30 éves színművész.

Morrick : Testvére mister Jacknek.

John : Igenis — színpadi ikertestvére.

Morrick : Csak színpadi ?

Jack : Én azt is tagadom !

Morrick : Tehát a hasonlóságuk csak véletlen ?

John : Igen ... azaz ...

Jack : Egyszerűen lekopiroz engem, nyolc éve egyebet se tesz ... Ebből él ...

Morrick : Ne zavarja folyton... Hogy kerültek össze ?

John : Egy bosztoni lebuiban 22 éves koromban, ahová azért mentem, mert ...

Jack : Kilökték a szülei ...

John : Mert a művészetről álmodoztam.

Jack : És mert elloptad az anyád pénzét !

John : Valamiből el kellett kezdenem.

Morrick : A lebuiban ?

John : Nem, oda csak betévedtem.

Ott láttam meg. Tök részeg volt.

Jack : Mert szerelmes voltam és dühös.

Aznap jöttem rá bíró úr, hogy az

illető hölgy egy hűtlen disznó, egy fekete hajúval megcsalt !

John : Randalizolt, káromkodott, kötekedett ott mindenkivel !

Jack : Bár agyonütöttelek volna. *(Morrickhoz.)* Mért fixirozott folyton ?!

John : Igaz, nem tudtam levenni róla szememet, a meglepő hasonlóság...

Morrick : Tovább !

John : Aztán nem váltunk el egymástól többé. Beláttuk, hogy a sorsnak különös kedveltjei vagyunk, hogy így összekerültünk. Ki kell használnunk a hasonlóságunkat.

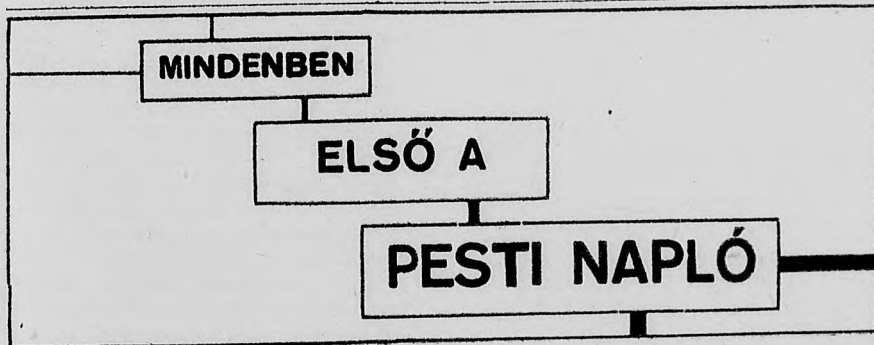
Morrick : Hogy került a dologba miss Ellen ?

John : Náluk béreltem szobát.

Jack : Biz' isten nem tudtam, hogy a lopott pénzből ...

John : Annak köszönheted az existenciádat. Ott kezdtünk el mindenféle mókát összetanulni, többek közt valami olyasmit, mint ami ott a bosztoni lebuiban tényleg megtörtént. Aztán felleptünk, de csunyán megbuktunk. John és Jack a vörös ikrek mutatványa állt a plakáton, de a számunk azt üvöltötték : A vörös ökrök pusztuljanak ...

Pollack : Tetszik látni bíró úr, mindenünnen kidobták őket. Így találtam rájuk, én szedtem föl őket,

én neveitem és csináltam a rengeteg sok drága reklámot nekik és ez a hála!

Morrick: Csend.

Pollack: De a szerződés!?

Morrick: Majd rátérünk arra is. (Johnhoz.) Szóval csúfosan megbuktak?

John: Eleinte. Azt se csúfosan, csak úgy esendesen. Hanem aztán jött a nagy fordulat!

Morrick: Hogyan? Mikor?

John: Amikor az élet... miss Ellen valamire megtanított...

Jack: Te, ne merj róla beszélni!

Morrick: Mindenről beszéljen!

Jack: Akkor legalább zárt tárgyalást kérek. Tessék kiküldeni mister Poilackot, mert holnapra telepitykálja az egész várost.

Morrick: Teljesíthető kérés. Mister Pollack menjen ki!

Pollack: De kérem... a szerződés...?

Morrick: Majd szólitom, ha rákerül a sor.

Pollack (kimegy, illetőleg a befelé nyíló ajtót ahogy kinyitja, csaknem beleütközik miss Ellenbe, aki nyílvánvalóan hallgatta a tárgyalást): Ó, pardon, miss Ellen — bocsánat, nem tudtam...

Morrick: Miss Ellen, kérem, jöjjön csak be. (Ellen befött.) Mister Pollack csukja be az ajtót. Ugy... És most folytassuk. Ugy látom, miss Ellent nem kell tájékoztatnom a tárgyalásról, mint külső hallgatóság, eddig is részt vett...

Ellen (25 év körüli csinos nő, szőke, bosszus és szegénylős): Kérem bíró úr itt engem kellett volna első sorban kihallgatni... Én be is jöttem volna... de úgy szegyenlem magam... Kérem engem ezek — miszter John és Jack rútol cserbenhagytak, megcsaltak, megszegyenítettek, elárultak... bíró úr én a legborzasztóbb helyzetbe kerültem. (Sírva fakad.)

Morrick: Kérem nyugodjék meg... Foglaljon helyett...

Jack: Hallod ezt, te gyalázatos?!

John: Terád éppúgy vonatkozik mint énám!

Jack: Hallja, Ellen? Hallja ezt a szemtelent? Hát nem te ártottad bele magad?

John: Nem akarattal. Véletlenül kerültem bele Ellennel... Vagy nem emlékszel, hogy én Ellen mamájánál voltam angazsálva?

Jack: Annál nagyobb disznóság!

John: Ott is csak azért bíró úr, hogy ki ne dobjon a hátralékos bérek miatt, meg hogy a sok éhezés közben néhány jó falathoz jussunk. Hát már ez is baj? Én nem csaltam meg egyikőtöket se. Magamat csaltam meg. Bíró úr, Jack durva és szeszélyes volt Ellenhez én pedig gyöngéd és megértő. Jóvá tettem amit ő elrontott. És Ellen nem tudta, hogy más hang és más szív beszél hozzá, ő elhitte, hogy az is te vagy a jó, a gyöngéd... Magamat csaltam meg első sorban...

Morrick: Igaz, miss Ellen?

Ellen: Azt hiszem... igen... Én nem tudom... Én azt hittem, hogy mind a két ember Jack... én nem tudtam, hogy ketten vannak... hogy ketten szeretnek... én boldog voltam, ha valami megbántás ért és utána szépen megbékéltünk... Oh istenem (sírva), hogy tudhatam volna, hogy más bánt meg és más békít meg? hogy ketten szeretnek és én is két embert szeretek!?

Morrick: Hüj a mindenét, csinos kis eset! (Fejét vakarja.) Mondja miszter John, hogy került először abba a helyzetbe, hogy miss Ellen azt hihette, hogy maga miszter Jack?

John: Akaratlanul bíró úr. Egy este megyek föl a lépcsőn. Hallom hogy az ajtónk becsapódik és Jack dühösen rohan el mellettem. Bemelegyek. Az asztalnál kisírt szemmel ül Ellen. Valami jelenetük volt. Miss Ellen rámnéz a könnyes szemével, — oly szépen nézett — a könnyein át mosolygott rám. Szelíden ezt mondja: Tudtam Jack, hogy visszajössz, tudtam, hogy nem lehetsz olyan rossz. Azzal megfogja a kezem. Én leülök mellé.

Átértettem a helyzetet. Ráhagyom, hogy Jack vagyok. Ő oly hálás volt ezért. Mindent ráhagytam... Sokáig beszélgettem vele... A végén azt mondta: Mondd Jack, hogy tudsz féltékeny lenni arra a fűszeressegédre? Csak azért, mert a haja fekete? Nálam az semmi. Én téged szeretlek... Így volt Ellen?

Ellen: Így...

Jack: Elvesztettem az eszemet. Egyszer, mikor John mister Pollackhoz utazott a szerződésünket véglegesíteni, csunyan összekaptunk miss Ellennel, pedig már az esküvőnk napja is meg volt beszélve — és kaptam magam — összecsomagoltam mindenünket, faképnél hagytam. Utána utaztam Johnnak. És többé nem is láttam Ellent.

Ellen: Elhagyott bíró úr. Egy szót se szólt. Szégyenbe hozott... odébb állt... (Sír.)

Morrick: Hogy értsem ezt, miss Ellen?

Ellen: Nyolc hónapra, hogy eltűnt, bíró úr kérem (sírva), egy kisfiam született...

Morrick: Hüj teringettét, miszter Jack, ennek fele se tréfa! Hát hogy lehetett ilyen gyalázatos?!

Jack: Igaz, gyalázatos voltam. Én ha tudom, visszamegyek, jóvá teszem. De nem tudtam. Messzi jártunk, Filadelfiában... végig a tengerparton. De még így is onnan is a fene majd megevett érte. Ott akartam számtalanszor hagyni a trüppöt és szaladni akartam vissza az én Ellenemhez... De ez a gazember, ez az ördögi lélek, lebeszélte. És mikor minden beszéde kárbaveszett, utoljára bevallotta, hogy miss Ellen nem érdemli meg a fene nagy szerelmemet, mert hisz egyszer övele is... Ez halott. Többet nem kíváncsítottam hozzá, félttem, hogy annyira szeretem, hogy meg találok ölni...

Morrick: Ennek mennyi ideje?

Jack: Ötödik éve.

Morrick: (Ellenhez) Na és? Elhozta talán a kisfiát is?

Ellen: Hogyne... Tegnap este jöttem meg vele...

Morrick: És mi történt?

Jack: Rettenetes, bíró úr, rettenetes! Én becsületesemre esküszöm, kész lettem volna vállalni Ellent és Edgárt is, de azok után, ami történt... Ellen is beláthatja...

Morrick: De hát mi történt?

John: Semmi, semmi különös... Bíró úr, egy semmit se mondó látszat... egy ártatlan helyzet megint, amit Jack túlzottan fog fel...

Jack: Túlzottan? Bíró úr, ítélje meg maga. Megjön Ellen. Sürgöny nélkül, értesítés nélkül, csak úgy beállít. Épp dolgoztunk a szobámban

Mint tej és rózsza

olyan lesz az arca

3 nerc alatt

Próbálja ki ezt a módszert! Meg fogja látni, milyen gyorsan és egyszerűen szépül meg az arca. Nem kellene krémek! Szükségtelen félórakig tartó masszázis vagy kozmetikázás.

Egyszerűen néhány cseppet a paszterizált Leton-aretejből szétsimít az arcán. Erre helyezi a megszokott púdert és azonnal olyan gyönyörű, sima és hamvas lesz az arca, mint a tej és rózsza.

A fonnyadt arcból életet kap, a fénylő orr, homlok matt lesz, az arcból hibái eltűnnek.

A Leton-aretej a legnemesebb arcápoló anyagok kivonata. Nem zsírozza, nem szárítja ki az arcot. Teljesen ártalmatlan. Minden arc bőr részére alkalmas. Kellemes, behízelgő illata van. Hatása tartós, mert a Letonos arca helyezett púder egész nap vagy egész éjjel folyamán nem perog le az arcáról.

A Letonos arca helyezett púder teljesen láthatatlan. Még a legjobb barátja sem veszi észre, hogy púder van az arcán — olyan természetesen hat a Letonos arcra.

Tegyen kísérletet Leton-aretejjel. Ha fogja látni, milyen csodálatosan szépül meg az arca pillanatok alatt, a Letont nem fogja soha nélkülözni tudni.

Egy üveg Leton-aretej, mely hosszú ideig tart, 2 pengő 40 fillér.

Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és illatszertárakban. Ha valahol nem volna, úgy forduljon „HUNNIA” Laboratóriumhoz, Budapest, VII. kerület, Erzsébet körút 56

Johnnal. Ahogy megláttam — kézenfogva a kis Edgárral, — oly szép volt, oly meghatóan szép, úgy nézett rám, annyi szemrehányással és szeretettel... én mindent elfelejtettem... egymás nyakába borultunk és sirtunk a boldogságtól. Igaz, Ellen?

Ellen: Igaz, Jack...

Jack: A kisfiam ölembe kaptam és körüláncoltam vele a szobát.

Morrick: Na és mi történt, hogy mégis?

Jack: Mi? Az, hogy este nagy csomagokat cipelek haza. Belépek a szobába, kit látok az asztalnál? Őt, ezt a gazembert... Az én helyemen ült. Mellette Ellen, az ölében a kisfiam, azaz... most már nem az...

Ellen: De Jack...

Jack: Nem tudom ki fia... mert a gyerek elém szalad és azt mondja: John bácsi... Ettől a két szótól, meg ahogy ültek ott ők... meg John régi szavai Ellenről... Egyszerre összeomlott minden! Hisz akkor Edgár... Nekem nem is fiam. Talán nem is az én fiam... az én aranyos kicsi fiam más fia. (Elbőgi magát.) Bíró úr, pedig én már úgy beleltem magam. Oh én barom, még büszke is voltam rá!

Ellen: De Jack... kedves Jackem... bocsáss meg... Esküszöm, hogy tévedsz. Én nem tudtam, hogy nem te jöttél haza...

Jack: De ha most nem tudad, akkor ugyanígy tévedhettél akkor régen is... Épp akkor... Oh bíró úr, tegyen valamit. Megőrülök. Érti mi ez? Nézem, látom őt és nem tudom, hogy a feleségem-e vagy Edgár apjának a szeretője?!

Ellen (felsikolt): Szent isten, Jack! Látja bíró úr, már megint kezdi...

John: Most nincs kéznél a fekete segéd, hát én miattam...

Jack: Hát mit tehetek!? Ha Edgárra nézek, akkor pláne meg kell bolondulni!

Morrick: Miért?

Jack: Nézze meg maga bíró úr. Itt van Edgár?

Ellen: Itt... Odakünn ül...

Jack: Akkor nézze meg. Itélje meg. (Az ajtó felé rohan.) Te (Johnhoz parancsolóan) ide állsz. (Az ajtó másik oldalára állítja.) És egy mukkot se merj szólni. Ezt nézze meg bíró úr. (Az ajtón kiszól.) Edgár, kisfiam, gyere csak. (Gyorsan oldalt áll épp úgy mint John.)

Edgar (kis ölves gyerek, vörös hajjal. Ijedten áll meg és néz körül).

Morrick: Kisfiam, apád hívott. Kérdezd meg, mit akar?

Edgar (az ajtó mellett jobbra-balra álló Johnra és Jackre néz, nem tudja melyikhez beszéljen): Mama... a papa hívott. Melyik a papa?

Ellen (kétségbeesetten): Oh istenem. Gyere kisfiam... menjünk ki.

Edgar: De a papa hívott. Melyik a papa? Miért hívtál papa? (Mind a kettőnek mondja.)

Ellen (kifelé vezet): Ej csak azért, hogy megmutasson a bíró bácsinak, hogy milyen nagy erős fia van. (Kivézetli.) Menj csak szívem. Úlj le szépen és várj. (Kiengedi, az ajtót becsukja.)

Jack (felüvölt): Látta, hallotta ezt bíró úr?! Nem ismert meg a saját fiam... Mit szól ehhez?!

Morrick: Fő, hogy maga megismerje a fiát.

Jack: Hát lehet, szabad nekem?...

Morrick: Kell! Majd teszek róla, mingyárt. Várjanak csak. Igen. (Elgondolkozik egy pillanatig, aztán kiált.) Mac, gyere be Mac! (A megjelenő Machoz.) Hívd be miszter Pollackot és te is itt maradsz az ítélethirdetésnél.

Mac: Igenis. (Kiszól.) Miszter Pollack, ítélethirdetés. (A megjelenő Pollack után becsukja az ajtót.)

Pollack: Hála istennek. Megvan az egyezés? Játszanak?

Morrick: Azt hiszem. (Feláll minden ceremonia nélkül beszél.) Az állam nevében úgy ítélkezem, hogy a mister Pollack és mister John és Jack között fennálló szerződés mind a három felet köti!

Pollack: Köszönöm bíró úr.

Jack : De bíró úr ? !

Morrick : Csend ! A mister John és Jack hasonlóságából előállott kényes nő és gyermek hovátartozandósági kérdésben pedig elrendelem : Először : Hogy mister Jack, mint-hogy sem tárgyi, sem érzelmi akadályt nem látok fennforogni, még a mai napon törvényes formák között tegye jóvá mulasztását miss Ellenel és Edgar fiával szemben !

Ellen : Oh bíró úr.

Jack : De bíró úr !

Morrick : Minthogy azonban félős, hogy mister John külső hasonlósága révén új zavarokat idézne elő mister Jack házasesetében, ezért arra kötelezem mister Johnt, hogy először is a színpadon kívüli magánéletében a miszter Jackétől teljesen elütő ruhában járjon, másodsor, hogy a mister Jackkel való összetévesztést leginkább szolgáló azonos haj és pofaszakáll viseletét haladéktalanul szüntesse be !

John (kétségbeesetten) : Bíró úr ez lehetetlen !

Jack : Bravó bíró úr ! Gratulálok !

Pollaack : De elveszti a színpadi vonzerejét ? !

Morrick : Színpadon paróka és álszakáll éppúgy megteszi ! Az ítélet jogerős !

Jack (újongva) : Éljen az ohioi független bíróság !

John : Te állat ! (Dühösen, majd rimánkodva.) Ezt nem tűröm. Bíró úr álljon el.

Morrick : Az ítélet azonnali végrehajtására ezennel felszólítom miszter Macet. Haj és pofaszakáll azonnal eltávolítandó !

Mac : Igenis bíró úr ! (Rögtön elővesz

egy ollót és szakszerűen csaltogtatva közeledik Johnhoz.)

John : Bíró úr. Irgalmazzon ! Nem tudja mit tesz ! Magasabb érdekek ! Rettenetes felelősség !

Jack : Lári-fári, ne hallgasson rá, bíró úr !

Morrick : Mac fiam, vágd !

Mac (a székbe roskadt Johnhoz lép és nekiesik a pofaszakállnak, de az mielőtt vágni kezdené, a kezében marad. Mac esodálkozva mutatja jól) Mister Morricks, álszakáll, csak ragasztva volt ! (Felmutatja.)

Morrick : Brávó ! A természet megelőzte az ítéletemet ! Vágd a haját !

Mac (John minden jajgatása és tiltakozása dacára nekilát, de a hajjal egészében a kezében marad) : Bíró úr, az ítélet a hajon se volt végrehajtható, mert a haj... (Felmutatja.)

Morrick (elképedve) : Paróka ! ? (Ez a szó Paróka végigszáll szájról-szájra.) Óriási ! Nos mister John, hát csak paróka ?

John (rövidre nyírt feketé hajjal, rettelésen szégyelve magát áll dühödten és kétségbeesve) : Az paróka ! Most már boldog ? !

Ellen (szinte elájul) : John, bíró úr... istenem !

Jack (hasát fogja nevetésben) : John, te vagy az ? Mutatkozz be legálább !

John (nekivadultan) : Hallgass te állat, mert szétverem a fejed ! (Felkapja a padról a botját és neki akar rontani Jacknak. Sikoltozás, ijedtség.)

Morrick (habozás nélkül a levegőbe lő) : Nyugalom mister John. A máso-

Hölgyek jelszava:

Kevés pénzért csinosak lehetünk
Szép és jó árúkat olcsón vehetünk

KLEIN ANTAL

divatnagyárúházában

Király u. 53 (Áhácfa u. sarok)

Tábornok mint kém

BADEN POWEL KÉMKEDÉSEI

Ezen könyvben nemcsak érdekesítő olvasmányok találhatók, hanem érdekes rajzok is, melyek jellemzik egy angol tábornok furfangosságát. Ára bérmentve 1 pengő 20 fillér. Megrendelhető a „Délbáb” kiadóhivatalában, Budapest, V. 11, Dohány ucca 12

dik golyó már valami érzékenyebb helyre eresztem!

John: Hallgasson szerencsétlen!

Morrick: Nem tetszik az új hajviselet? Pedig egész csinos benne. Rendes fekete fiú lett! Appropos, hogyan jutott a vörös paróka őrült ideáljához?!

John: A végzet akarta... Akkor éjjel... mikor az anyámtól lopott pénzzel a bosztoni lebuja mentem, attól féltem, hogy rendőrök keresnek, magamra vettem a parókát...

Morrick: Óriási! És a mister Jackkel való hasonlóság érdekében tovább is fenntartotta?!

Jack: Szóval még a haja is hamis volt!? (Kacag.) És én ezt bíró úr nélkül sosem tudom meg!? Bíró úr, Ellen, oly boldog vagyok, hogy megszabadultam ettől a vörös árnyékomtól! Ma diszelóadás lesz! Bíró úr, Ellen, meg vagytok híva! És a fiam... most már igazán az én fiam! (Az ajtóhoz rohan.)
Edgar, kisfiam, gyere csak, nézd

csak! Most már nem kétséges többé, hogy ki az apád. Mert nézd csak... (a megjelenő Edgart kézen fogja és John elé vezeti) John bácsin csak álszákáll és paróka volt. Látod?

Edgar: Jé, John bácsi, hát magának is? Nekem is van ám! A mama vette mielőtt ideutaztunk. (Leveszi fejéről a vörös parókát, neki is fekete haja van. Általános elképedés.)

Jack (összeroskad a székbe): Ellen! Bíró úr! Uristen!

Morrick: Uristen, mi ez!?

John: Ellen igaz?

Ellen (elpirul, hallgat): Istenem...

Edgar: Azért adta rám a mama, hogy meg ne fázzon a fejem!

Pollack: Remek! Óriási! Kisfiam, miss Ellen, szerződötve vannak! Szenzációs szám! John és Jack valamint Edgar a fiókfénomen! Szerződést! Bíró úr írja a szerződést!

FÜGGÖNY

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetési áraink a következők: Minden szó egyszeri beiktatása 10 fillér. Az első és minden vastagon szedett szó duplán számít, a legkisebb hirdetés, mely 10 szóból állhat 1 pengő 10 fillér. A hirdetések díja póstabélyegben is beküldhető. Vidéki hirdetőinket kérjük, ha póstaútvánnyon küldik a pénzt, a hirdetés szövegét olvashatóan írják az utalványszelvényre. — Jelíges leveleket csak a megfelelő nyugta ellenében adja ki a kiadóhivatal.

HÁZASSÁG

33 éves, magas, komoly szolid úriember megnősülne. Hozományra csak önnálítás miatt reflektál. Közvetlen hozzátartozók leveleit „Diszkrétió úriszóra“ jelígre a kiadóba kérem.

Vagyonos nagykereskedő férjhez adná leányát nagyobb hozománnyal. Közvetítők kizárva. Ajánlkozók írjanak „Eklizitencia“ jelígre a kiadóba.

Házasság céljából megismerkednék úrileánnyal, vagy úriasszonnyal, ki üzletem nagyobbitásához hozzá járúlna. Csak teljes című levelekre válaszolok. Jelíge „Jövő 30“ a kiadóba.

28 éves jobb állásban lévő fiatalember nősülne. Elvenne hozzá illo leányt, vagy asszonyt vallaskülönbség nélkül. Teljes című leveleket „Pariz 1930“ jelíge alatt a kiadó továbbit.

Gyermektelen, 28 éves özvegy férjhez menne önálló jobb iparoshoz, vagy kereskedőhöz. Teljes című levelek „30 hold szántó“ jelígre a kiadóba.

Árvaleány 15.000 pengővel férjhez menne, 30—32 éves úriemberhez. Részletes leveleket „Boldogságra vágyom“ jelígre a kiadóba kerek.

KÜLÖNFÉLE

Óránként egy pengőért vállal francia oktatást 3-ad éves tanárjelölt. Megkereséseket „Intelligens“ jelíge alatt a kiadó továbbit.

ALKALMAZÁS

Jömegjelenésű fiatalember tánciskolába üzletvezetőnek felvétetik. Ajánlatokat „Nagy ismeretség“ jelígre a kiadóba kerek.

Vendéglő, kávéház, vagy egyéb üzem ruhatárát elvállalnám. Szíves érdeklődők írjanak „Garancia“ jelígre a kiadóba.

ADÁS-VÉTEL

Amatőr-gyűjtő venne régi porcellánokat és hollandi festményeket. Ajánlatokat „Csak magánkézből“ jelígre a kiadóba kér.

TÁRSULÁS

EGY új eladási szervezet megalakításához keresek társat 15—20 ezer pengővel. Érdeklődők írjanak „5% bruttó nyereség“ jelígre a kiadóba.

Előnyös külföldi képviselőt átvételéhez keresek közreműködő társat 10.000 pengővel, vagy garanciával. Levelek „Szenzációs újdonság“ jelígre a kiadóba kérétnek.

Szerkesztői üzenetek

Az olvasók köréből nap-nap után egész tömeg olyan kérdés érkezik, amely válaszra szorul. Csak olyan levelekre küldünk választ, amelyekhez mellékelve van egy megeímezett és felbélyegzett levélboríték. A nekünk szóló levelet így tessék megeímezni: a „Délbáb” kiadóhivatalának, Budapest, VII, Dohány uca 12. Felvilágosítást kérek.

S. K. P. A rendező személyi adatai egyelőre nem állanak rendelkezésünkre. — **Zeneszerző.** Forduljon közvetlenül az egyesület vezetőségéhez. — **Szép autó.** Henry Ford címe: Dearboom Mich., U.S.A. Angolul. — **B. Kálmán.** A beküldött vers közlésre nem alkalmas. — **Poprádi leányok.** Az üdvözlétért hálás köszönet. — **Aranka.** Sajnos, új címe nem áll rendelkezésünkre. — **Miskolci kisleány 13.** Valószínűleg visszamegy. Petrovics Szvetisláv címe: Berlin, W. 10., Herkules-Haus, Herkules-Brücke. — **Egy tapasztalatlan fiú.** Köszönetet mond nekik és legfeljebb egy-egy szál virággal ajándékozza meg őket. — **Vera Kabanowa.** Feltétlenül személyesen válasszol, sőt fényképet is küld. Levélfordításra nincs helyünk. Csak németül. Címe: Berlin, Paulsbornestrasse 47. — **Fekete szemű.** Ivan Mosjoukine címe: Berlin-Wilm. Brandenburgische-strasse 41. — **Kertváros.** Verse igen gyenge dolog, nem ajánljuk, hogy tovább kísérletezzon. Anna May Wong címe: British International Pictures, London W. 1, Heddon House 149—151, Regent Street. — **Marion.** Olasz származású. Nálunk csak egy filmben szerepelt. Igen. Ramon Novarro mexikói származású. Ifjabb Douglas Fairbanks szintén filmszínész. Pola Negri Londonban filmezik. — **Oroszország.** A német filmgyár címe: Universum Film A.—G. Berlin, S. W. 68, Kochstrasse 6—8. — **Berlin 1929.** Az „Asphalt” című filmben a női főszerepet Betty Amann, a férfi főszerepet pedig Gustav Frölich játszotta. Nálunk is bemutatták. Betty Amann új filmszínésznő. — **Zilahy-rajongó.** A művésznőnek természetes arany- szőke haja van, nem festi. Húszéves. Levelekre mindig szívesen válaszol. —

Régi gárda. A „Bob herceget” Magyarországon először Fedák Sári játszotta. Természetes, hogy nadrágszerep. Ujabbán is felelevenítették és Biller Irén játszotta el Fedák híres szerepét.

NAGY ENDRE

új regénye

A

KUPLÉÉNEKES

a

MAGYAR HIRLAP-ban

július 7-től, vasárnaptól

kezdve naponként

Előfizetési ár:

¼ évre 3 pengő 50 fillér, ½ évre 7 pengő.
Ausztriában példányonként 60 Groschen.

Budapest, VII, Dohány uca 12

Szerkeszti: POGÁNY JÓZSEF

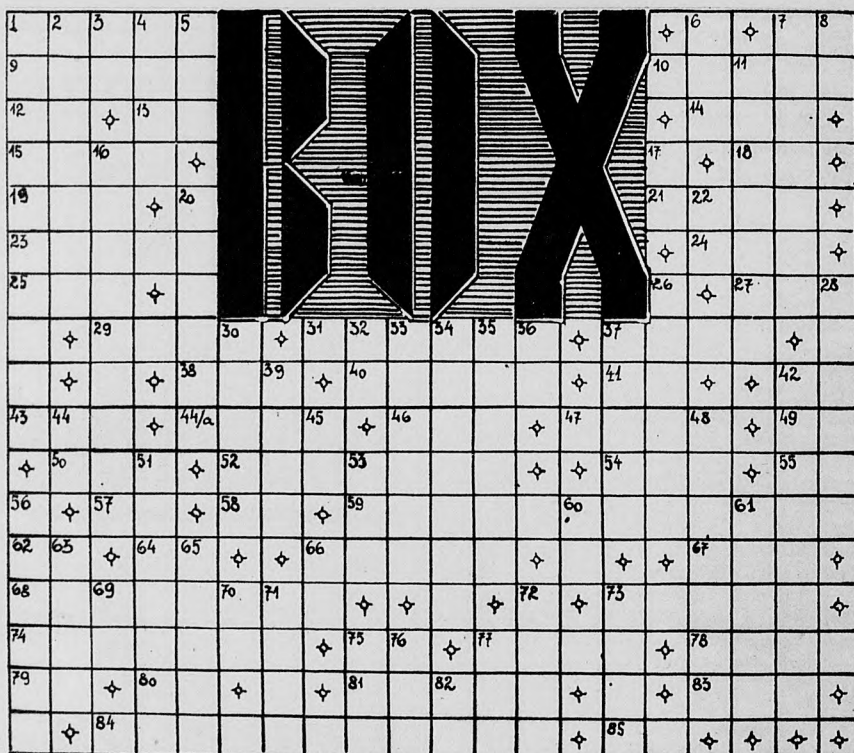
Kiadótulajdonos: TOLNAINYOMDAI MŰ
INTÉZET ÉS KIADÓVÁLLALAT RT

Kiadásért és szerkesztésért felel: PAIZS GÉZA

Nyomatott Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadó-
vállalat Rt. mélynyomó-körforgógépein,
Budapest, VII, Dohány uca 12 szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszámai:
József 423—39 és József 423—50

Kis fejtőő * — * nagyoknak *

Vízszintes sorok: 1. Cserkészeknél, leventéknél ilyen ünnep is van 7. Jupiter szerelme 9. Boxnál szerepe van. Aratásnál ilyen szedő is van 10. Ma már sok ember... a boxsportnak 12. Zenél hang és német személyes névmás 13. Kicsinyítő rag 14. Lóbetegség 15. Sportolásnál levetjük 18. „E”-vel tesztá, paripa 19. Híres japán 21. A győzőnek kijár 23. Van ilyen szék is 24. Szerszám 25.—24. 27. „T... úr” a „Tekintetes úr” népies formája 29. Szín németül, de boxolónk neve is 31. Sportra oktat (ékezzet) 37. Boxnál, birkózásnál számításba jön 38. Ez is kell a boxhoz 40. Box műszó. (Bíró mondja, ha szét akarja választani a küzdőket) 41. „A”-val segédige 42. Mássalhangzó fon. 43. Szegács. Fordítva, ilyen hal is van 44/a. Pörviselet 46. „I”-vel elől vagy hátul állat 47. Boxmeccsek színhéző 49. Igeköto és mássalhangzó fon. 50. Cserkész övén viseli 52. Sátorverésnél ezt használják 54. Napoleon világhírű tábornoka, a „bátrak legbátrabbika” 55. Helyhatározórag 57. Összetett mássalhangzó 58. „E”-vel főzelék 59. Box műszó 62. Német személyes névmás és mássalhangzó fon. 64. A. a. a. 66. Csellel kapcsolatos ige 67.—43. 68. Több sportnál fontos a kifogástalan... 73. Boxot úzó nemzet 74. Ilyen bajnok is van 75. Nemzet és ige 77. Ital németül 78. Figyelem jelzője 79. A 26. függ. 1. és 3. betűje 80. Háziallat 81. Ilyen bajnok is van 83. Angol folyó az Ise öm-

lik bele 84. Pontversenyeknél nagy szerepe van 85. Virág része.

Függőleges sorok: 1. Itt nagyban űzik a boxolást 2. Magyar sportegylet 3. Arany vegyjele 4. Kövér embernek néha dupla is van 5. Mindennek van (ékezet nélkül) 6. Asszony szereti 7. Híres boxoló 8. Állati férőhely 11. Hírnevű boxoló 16. Box műszó 17. Szám 20. Boxoló is teszi 22. Egymást követő magánhangzók az „abc”-ből 26. Hírnevű boxoló 28. Boxoló, birkózó melle ilyen 30.—40. vízszintessel 32. A rubidium kémiai jele 33. Boxolás, birkózás az... is kidagasztja a nyakon 34. Versenyre való jelentkezés 35. Ajutnál ilyen ruhát is használnak 36. Vallás rövidítés 37. Box műszó 39. Boxnál fontos szerepe van 42. Kevés bajnok mondhatja el magáról 44. Igevégződés 45. Ékezettel időegység 48. Így nem nagyon szoktak ütni boxoláshál 51. Boxnál ilyen bír is van (ékezzet) 53. Gazdasági szerszám 56. Már ezek a népek is kultiválják a boxot 60. Háziallat 61. Tantalus leánya 63. Idővel mindenre... az ember 65. Levágják 66. Képző 69. Főrang rövidítés 70 Biztatás 71. Súly 72. Szépszavú madár 73. Földmives ige 75. Kocsma része 76. Fordított segédige 77. Mulatóhely 82. Liba fele.

A 32. számban közölt keresztrejtvény megjelése. Vízszintes sorok: 1. (a nyíl irányában) A százhusz éves asszony. A méltóságos asszony. Leh-

mann Vilma. Dr. Kaposi Márta 17. t(ó)z 18. Áris-
tom 19. Parány 20. Romantikát 22. Sziporka 23.
Ámit 24. Kele 26. Em 27. Ma 28. Nős 31. Ro
32. Zúz 35. Elé 36. Ihar 39. Nemzet 42. Sta 43.
Sátor 44. Asmodi 46. Tat. 48. Ozon 49. Akó 50.
Árpa 52. Ohó 53. Pimasz 56. Olga 58. Ár 59.
Los (sol) 60. Ist 61. Dog 62. Int 63. Fá(s) 64.
Kr. 67. Volga 69. Rüg 70. Rejtelmes 75. Borivó
78. Dió 79. Leég 80. parolázás. *Függőleges sorok:*
2. Szomaházy 3. Ásat 4. Hát 5. Uri 6. Sik 7. Zsák
8. Étterem 9. Vo (ov) 10. Emese 11. Api 12. Sáp
13. Sróf 14. Zér 15. Onkel 21. Mi 25. Fotó 29.
Ön 30. Se 32. Zsir 33. Ut 34. Zavart 35. Eltől
37. Atom 38. Róna 40. Makó 41. Zoldos 45. Dá
(ád) 47. A hófuvás 51. Pán 54. Si 55. Zs. 56/a.
Gól 57. Agg 65. Reim(s) 67. Vega 68. Aral 69.
Rizs 71. Jól 72. Elo 73. Len 74. Mén 75. Bon 76.
Ollo 77. Ráz 80. Pe(r) 81. Ry.

BETŰPÓTLÓREJTVÉNYEK

Kezdbetűk helyesen pótolva és füg-
gőlegesen olvasva virágokkal kapcsol-
latos, aktuális szavakat adnak.

—ap		—rő	
—da	—ér	—ág	
—ag	—dó	—ap	—ép
—ép	—ag	—rem	—tas
—rú	—rú	—áp	—ab
—ok	—az	—es	—kó
—ép	—ér	—al	—ák
—re	—rom	—dó	—ra
—in	—om	—áp	—ár
—ab	—ord	—rő	—ór
—dó	—vás	—az	—du
—rom		—rem	
—áz		—in	

Amiről mindenki beszél

1. Melyik évben volt a tatárjárás? Ki volt a magyar király?
2. Ki írta az „Endre és Johanna” című darabot? Melyik fővárosi színházunk mutatta azt be?
3. Mi volt a Magyarországon megjelenő első hírlapnak a címe?
4. Ki kezdeményezte a budapesti Pasteur-intézet felállítását és mikor állították fel?
5. Ki volt XIV. Lajos francia király szeretője és későbbi neje?
6. Ki volt XV. Lajos francia király hírneves szeretője?
7. Ki az eszperantó nyelv megteremtője?
8. Ki a Bánk-bán szerzője? Hol melyik évben született?
9. Melyik évben jelent meg Deák Fe-

rencnek a „névtelen húsvéti cikke”? Melyik újságban?

10. Melyik fővárosi színházunk mutatta be a „Mariska vagy a házasság-törés művészete” c. darabot? Ki írta azt?
11. Ki a klarinet feltalálója?
12. Melyik fővárosi színházunk mutatta be Luxemburg grófját?
13. Melyik uccában, melyik évben avatták fel az első népházat Budapesten?
14. Ki koronázta meg Szent István királyt?
15. Melyik évben volt Ferenc József és Erzsébet királyné esküvője?

BETŰSZÁMREJTVÉNYEK

24. 24. 21. 23. = Állat
10. 11. 12. 13. = Télen használják
29. 30. 31. 32. = Tanító kötelessége
14. 15. 16. 17. =
26. 27. 28. 25. = Soffőr teszi
9. 8. 7. = Hordótisztító
1. 2. 3. 4. = Az aszpirin
18. 19. 20. = Szám
6. 5. = Személyes névmás
1—32 = Ismert népdal kezdete

A 32. számban közölt rejtvények megfejtése

Amiről mindenki beszél. 1. Bora Katalin apáca
2. Loeffler Frigyes német tanár 3. Lefejezték
1794-ben 4. Az isaszegi csata 5. Washington
Györgyöt 1789-ben választják meg 6. Laura (ál-
lítólag Audibert de Noves leánya 7. Tegethoff
Vilmos altengernagy 8. 1860-ban önkézével ontja
ki életét a döblingi elmeógyógyintézetben 9. 1490
10. Rodostóban 1735-ben 11. Kolozsváron Haj-
nal Klára álnév alatt 12. Vigszínház 1926-ban
13. Margit novarrai hercegnő 14. 1713-ban Spa-
nyol örökösödési háború 15. 1814-ben Elba szigetére.

Betűpótlórejtvény. Cseresnyésrítés Uborkasa-
láta Szilvágombóc.

Betűrejtvények. Uborka félretevés Balatonke-
nese Délutáni terefere Pontos időjelzés Fertődő
Hétköznapi időtöltés.

**Foltos
cipője
újlesz**

ha azt **TRIOS BŐR-
FESTÉKKEL** átfest!

Mindenütt kapható

Gyártja: TRIOS, III, Vörösvári út 97

Déliab

Megjelenik minden szombaton

Jean Arthur amerikai filmszínész (Foto Paramount)

Dé
mé
mü
üg
van

lal
ko
Zi
m
té
té
a
ira
sz
az
id
ne
ki
t
g
n
k
m
v
n
g

A
s
t
h
s
l

s
c
s
s

r
r
n
s
h
c

a

A
r
n
s
h
c

a